

BTC

**BELGISCH
ONTWIKKELINGSAGENTSCHAP**

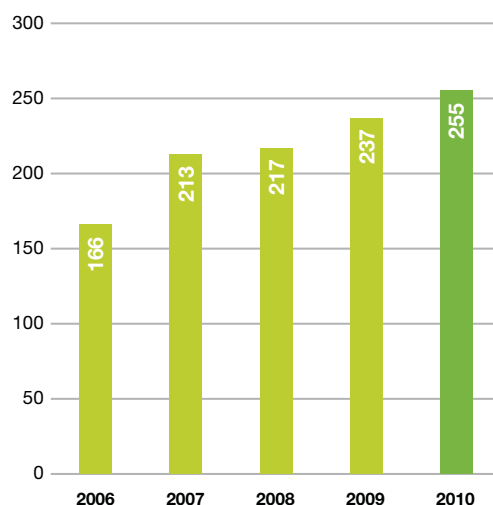

JAARVERSLAG 2010

KERNCIJFERS 2010

OMZET

In miljoenen euro's

OMZET VOLGENS ACTIVITEIT

(in miljoenen €)

	2006	2007	2008	2009	2010
Taken van openbare dienst inzake ontwikkelingssamenwerking (directe bilaterale samenwerking)	147	188	192	207	218
Bijzondere taken van openbare dienst inzake ontwikkelingsamenwerking (Infocyclus, Kleur Bekennen, Annoncer la Couleur, Trade for Development Centre, noodhulp, rehabilitatiehulp...)	10	10	10	9	11
Andere taken in de ontwikkelingssamenwerking die aan BTC worden toegewezen door derden (Europese Unie, Wereldbank, DFID enz...)	9	13	12	18	23
Junior Programma	0,3	2	3	3	3
Totale omzet	166,3	213	217	237	255

PERSONEEL

	2006	2007	2008	2009	2010
Medewerkers in Brussel	140	163	178	191	202
Internationale experts	180	181	184	185	176
Junior Assistenten	29	75	73	47	78
Lokale medewerkers in de landenkantoren	-	-	212	199	201
Totaal	349	419	647	622	657

CO₂ VOETAFDruk (in ton)

	2007	2008	2009	2010
CO ₂ -uitstoot	2.278	3.006	3.246	3.068
Aandeel vliegtuigreizen	971	1.742	2.043	1.769
CO₂-compensatie	1.000	1.500	2.043	1.770

© BTC / Eric de Mildt

JAARVERSLAG **2010**

INHOUDSTAFEL

WOORD VOORAF **4**

BESTUURLIJK VERSLAG **6**

Algemene Vergadering **7**

Raad van Bestuur **7**

Interne audit **8**

Directiecomité **8**

Organigram **9**

Administratief toezicht **10**

Financieel toezicht **10**

Belanghebbenden **11**

Strategie **12**

Partnerships **13**

Kwaliteit **13**

Integriteitsmanagement en anti-corruptie **14**

Gender **15**

Hiv/aids **16**

Communicatie **17**

Aankoop **18**

Maatschappelijke betrokkenheid **19**

VERSLAG OVER HET SOCIALE OOGMERK **20**

Interventies in het Zuiden **21**

Directe bilaterale samenwerking **21**

Monitoring & Evaluatie **24**

Studie- en stagebeurzen **25**

Interventies in het noorden **27**

Infocyclus **27**

Trade for Development Centre **28**

Sensibilisering **29**

Interventies voor andere opdrachtgevers **31**

Research & Development **32**

MILIEUVERSLAG **34**

SOCIAAL VERSLAG **38**

Personeel **39**

Juniorprogramma **45**

FINANCIEEL VERSLAG **46**

Verslag van het college van commissarissen **47**

Jaarverslag van de raad van bestuur aan de jaarvergadering **49**

GRI – overzicht **60**

Over dit verslag **63**

CASESTUDY'S

Van bendelid tot psycholoog **23**

Stromend water in Kampala **26**

Méér dan alleen maar een brug... **30**

Minder pesticide voor meer oogst **33**

WOORD VOORAF

In 2010 publiceert het ontwikkelingscomité van de OESO (DAC-OECD) zijn 'peer review' van de Belgische ontwikkelingssamenwerking. De donoren die lid zijn van de OESO onderwerpen zich immers om de vijf jaar aan een evaluatie van hun ontwikkelingssamenwerking door twee andere OESO-donoren.

Het resultaat van de vorige evaluatie, in 2005, was een erg kritisch rapport waarin de onduidelijke taakverdeling tussen het Belgisch ontwikkelingsagentschap (BTC) en de administratie (DGD) als een van de pijnpunten naar voren werd geschoven. De 'peer review' van 2010 is ontegensprekelijk veel positiever voor de Belgische samenwerking en haar hoofdrolspelers.

Zo zegt het rapport dat BTC een in België en in het buitenland gerespecteerde organisatie is geworden, met een goede reputatie inzake competentie, professionalisme en financiële transparantie. Het rapport stipt ook een aantal terechte verbeterpunten aan, zoals de nood aan meer decentralisatie en eenvoudiger administratieve processen. Maar de globaal positieve evaluatie is een mooie opsteker; ze is het resultaat van tien jaar hard werken na de grote hervorming van 1999.

Intern concentreert BTC zich in 2010 op drie grote acties: de aanpassing van de organisatiestructuur, de grotere verantwoordelijkheid van de lokale partners bij de uitvoering van de samenwerkingsprogramma's, en het actieplan voor de strijd tegen fraude en corruptie.

De aanpassing van de organisatiestructuur is noodzakelijk omdat BTC de kwaliteit van zijn dienstverlening wil blijven verbeteren, zowel voor de opdrachtgevers als voor de partners in het Zuiden. De herstructurering is ook nodig omdat de middelen voor de bilaterale samenwerking, de budgetten per land en per project explosief gegroeid zijn en ook in de toekomst zullen blijven groeien. Via responsabilisering, decentralisatie en interdepartementale samenwerking wil BTC zijn professionele expertise optimaal inzetten. Tegen eind 2011 moet de reorganisatie volledig rond zijn.

Het nieuwe hulpparadigma legt de nadruk op eigenaarschap en afstemming op de lokale systemen van de begunstigde landen. Aangezien België dat paradigma onderschrijft, heeft BTC hard gewerkt op uitvoeringsmodaliteiten die deze principes respecteren en tegelijk de risico's die daar onvermijdelijk mee verbonden zijn moeten beheersen. In dat verband schrijft BTC een vademecum over 'nationale uitvoering' van

projecten, waarbij de verantwoordelijkheid voor het financiële beheer en de overheidsopdrachten aan de partner wordt toevertrouwd na een uitgebreide capaciteitsanalyse en mits periodieke audits. De toepassing van dat systeem leidt er evenwel toe dat BTC steeds minder directe greep en invloed heeft op het uitvoeringstempo en de bestedingsgraad van de programma's en projecten. In een context van stijgende budgetten is dat een belangwekkende vaststelling. BTC is immers een bepalende factor voor de efficiëntie van de Belgische ontwikkelingssamenwerking.

Fraude en corruptie zijn in de sector van de ontwikkelingssamenwerking blijvende aandachtspunten. Met de internationale donorgemeenschap en de politieke leiders deelt BTC de vastberadenheid om het fenomeen aan te pakken. BTC stelt in 2010 een actieplan op waarin sensibilisering, preventie, controle en sanctionering van fraude en corruptie worden gecombineerd. Een belangrijk wapen in de strijd tegen fraude en corruptie is transparante communicatie. Het maakt het thema bespreekbaar op het publieke forum en het past in het raam van goed bestuur. Daarom publiceert BTC een lijst met de fraudegevallen van het afgelopen jaar.

In 2010 worden ten slotte de eerste tekenen zichtbaar dat de hulpsector eens te meer voor fundamentele veranderingen staat. De proliferatie van actoren, de diversifiëring van instrumenten en de vermenigvuldiging van doelstellingen zullen ook voor de Belgische ontwikkelingssamenwerking en BTC gevolgen hebben in de volgende jaren.

De positieve evaluatie van de OESO sterkt ons in de overtuiging dat we voldoende veerkracht en aanpassingsvermogen hebben om samen met onze opdrachtgevers en partners de nieuwe uitdagingen aan te gaan.

Carl Michiels

Voorzitter van het Directiecomité

BESTUURLIJK VERSLAG

ALGEMENE VERGADERING

De Minister van Ontwikkelingssamenwerking vertegenwoordigt de Federale Staat op de Algemene Vergadering. De Algemene Vergadering oefent geen andere bevoegdheden uit dan die welke haar zijn voorbehouden bij de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen die van toepassing zijn op de naamloze vennootschappen met sociaal oogmerk en bij de wet. De Algemene Vergadering is gehouden op 18 juni 2010.

RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur bestaat uit twaalf leden, met inbegrip van de voorzitter die er van rechtswege lid van is, en telt evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden. De bestuursleden worden benoemd door de Koning voor een hernieuwbare termijn van vier jaar, op basis van hun kennis van de internationale samenwerking of inzake beheer. In 2010 heeft geen enkel bestuurslid een leidinggevende functie opgenomen in de vennootschap.

De Raad van Bestuur is bevoegd om alle handelingen te verrichten die nodig of nuttig zijn voor de verwezenlijking van het maatschappelijk doel van BTC. Hij bepaalt de strategie van BTC op voorstel van de verantwoordelijke voor het dagelijks beheer en keurt elk jaar een ondernemingsplan goed waarin de doelstellingen en de strategie van BTC op middellange termijn worden vastgesteld.

Leden van de Raad van Bestuur:

- De heer Yves Haesendonck, ambassadeur – voorzitter van de Raad van Bestuur;
- De heer Jef Valkeniers, ereparlements lid, plaatsvervanger van de voorzitter van de Raad van Bestuur;
- De heer Claude Bougard, eresenator;
- De heer Xavier De Cuyper, administrateur-generaal van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG);
- Mevrouw Kathelijn De Decker, medewerker van het Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten;
- De heer Luc De Lobel, consul;
- De heer Etienne Godin, medewerker van APEFE;
- De heer Etienne Knoops, voormalig minister, ereparlements lid;
- Mevrouw Leen Laenens, Directeur Bioforum Vlaanderen vzw;
- De heer Jacques Lefèvre, voorzitter van l'Université des Aînés - UDA (UCL);
- De heer Willy Peirens, erevoorzitter van het ACV, ere-vice-voorzitter van het World Confederation of Labour;
- De heer Milan Rutten, directeur communicatie van de sp.a.

BELGISCH ONTWIKKELINGSAGENTSCHAP

BTC is het Belgisch ontwikkelingsagentschap. BTC stelt zijn middelen en zijn expertise ter beschikking om de armoede in de wereld uit te roeien.

BTC is een naamloze vennootschap van publiek recht met sociaal oogmerk, opgericht bij de wet van 21 december 1998. De relaties tussen de Belgische staat en BTC zijn vastgelegd in een beheerscontract.

De volledige identiteitskaart van BTC vindt u op de website. U leest er ook alles over onze missie en onze visie, het institutioneel kader, de organisatie, de opdrachtgevers enz.

BTCCTB.ORG > Over BTC

Overeenkomstig de beslissing van de Bijzondere Algemene Vergadering van 13 september 1999, gewijzigd door de beslissing van de Algemene Vergadering van 17 december 2004, ontvangen de leden van de Raad van Bestuur volgende vergoeding:

- De voorzitter: een jaarlijkse som van 7.000 euro en een zitpenning van 150 euro per raadsvergadering;
- De Plaatsvervanger van de Voorzitter: een jaarlijkse som van 5.500 euro en een zitpenning van 150 euro per raadsvergadering;
- De andere leden: een jaarlijkse som van 4.000 euro en een zitpenning van 150 euro per raadsvergadering.
- De Voorzitter en diens Plaatsvervanger kunnen een forfaitaire onkostenvergoeding van 309,87 euro per maand ontvangen; de leden kunnen de reële gemaakte kosten voor het bijwonen van de raadsvergadering inbrengen.

In 2010 komt de Raad van Bestuur negen keer bijeen.

INTERNE AUDIT

In overeenstemming met de goede praktijken inzake bestuur en de bepalingen van het beheerscontract voert BTC interne audits uit.

De opdracht van de interne auditoren is BTC op onafhankelijke en objectieve wijze zekerheid te verstrekken over de mate waarin het agentschap zijn activiteiten beheerst. Zij moeten BTC adviseren en een meerwaarde bieden om de werking van BTC te verbeteren. De interne auditoren helpen BTC zijn doelstellingen te realiseren. Dat doen ze door op systematische en methodische wijze de processen voor risico- en controlebeheer en de beleidsprocessen te evalueren en aanbevelingen te formuleren om de efficiëntie te vergroten. Bij het uitvoeren van hun taak moeten zij de normen van het Instituut van Interne Auditoren in acht nemen. Daarnaast worden synergieën ontwikkeld tussen de interne en externe auditoren van BTC.

De interne auditoren rapporteren aan het auditcomité van BTC. Dit comité bestaat uit vijf leden van de Raad van Bestuur en komt in 2010 zes maal bijeen.

Krachtens de wet tot oprichting van BTC en het beheerscontract moet het auditcomité ervoor zorgen dat BTC op gepaste wijze de risico's identificeert en beheert.

In 2010 focussen de interne auditoren voornamelijk op de volgende activiteiten:

- Formulering
- Budgethulp – met zending naar Oeganda
- Afsluiting van projecten – met zendingen naar Congo en Rwanda
- Beheer van crisissituaties – met zendingen naar Congo en Rwanda

De interne auditoren volgen eveneens op of de aanbevelingen van interne audit in 2008 en 2009 worden uitgevoerd en voeren een risicoanalyse uit met het oog op een auditplan voor 2011.

In de loop van 2010 versterkt interne audit zijn eigen goed bestuur: het integreert de processen en procedures van de interne audit in het kwaliteitssysteem van BTC en gaat verder met de uitvoering van zijn programma voor kwaliteitsverbetering, onder andere aan de hand van 'benchmarking' en tevredenheidsenquêtes.

DIRECTIECOMITÉ

In 2010 is de samenstelling van het Directiecomité niet gewijzigd. De selectieprocedure voor een nieuwe directeur Operations wordt afgerond en in januari 2011 treedt Luc Langouche in die hoedanigheid in dienst.

Leden van het Directiecomité:

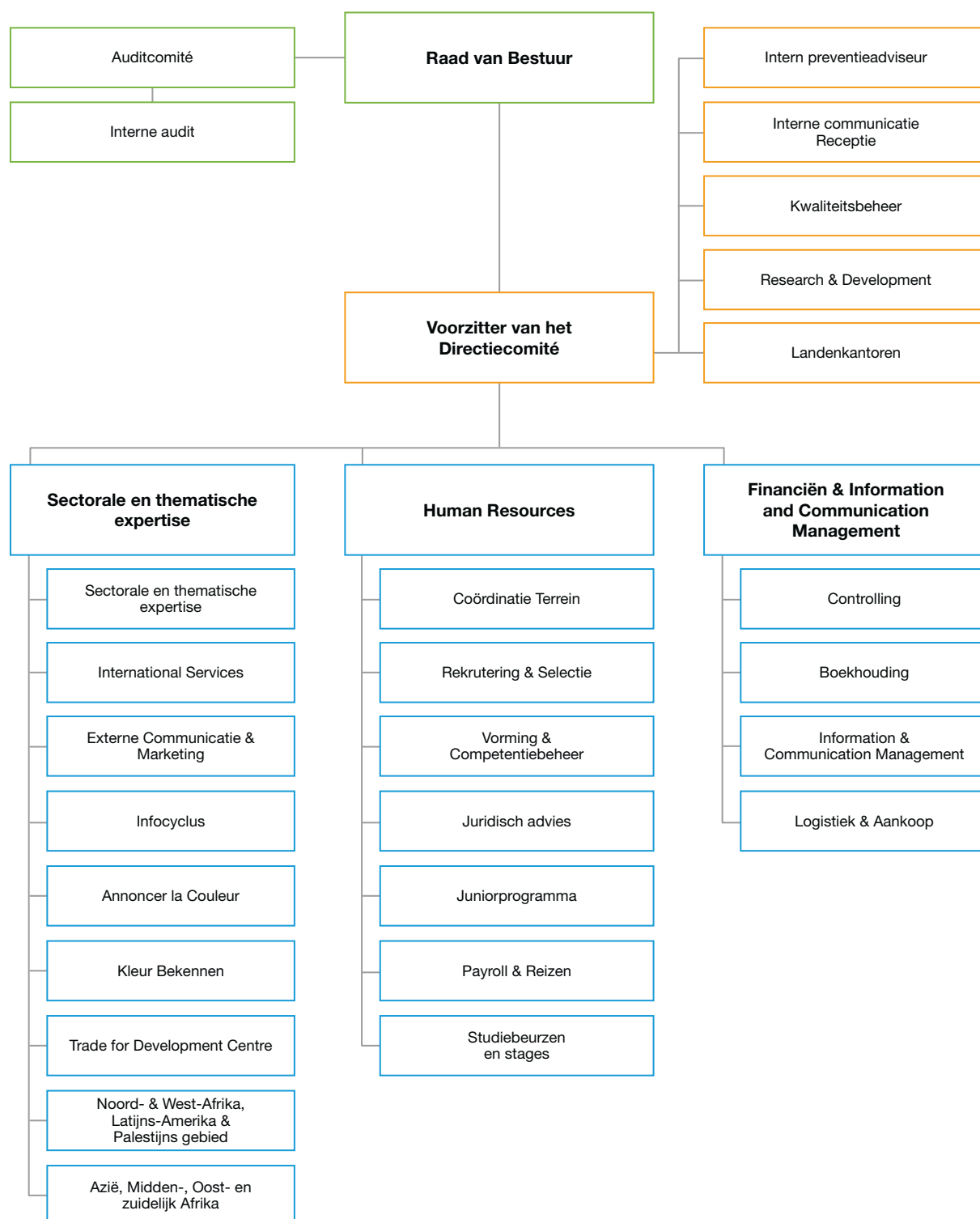
- Carl Michiels, Voorzitter van het Directiecomité
- Peter Pauwels, directeur Financiën en Information & Communication Management
- Krista Verstraelen, directeur Human Resources
- Jean-Pierre Luxen, directeur Thematische en Sectorale Expertise & Geografische Coördinatie
- Luc Langouche, directeur Operations (vanaf 1 januari 2011)

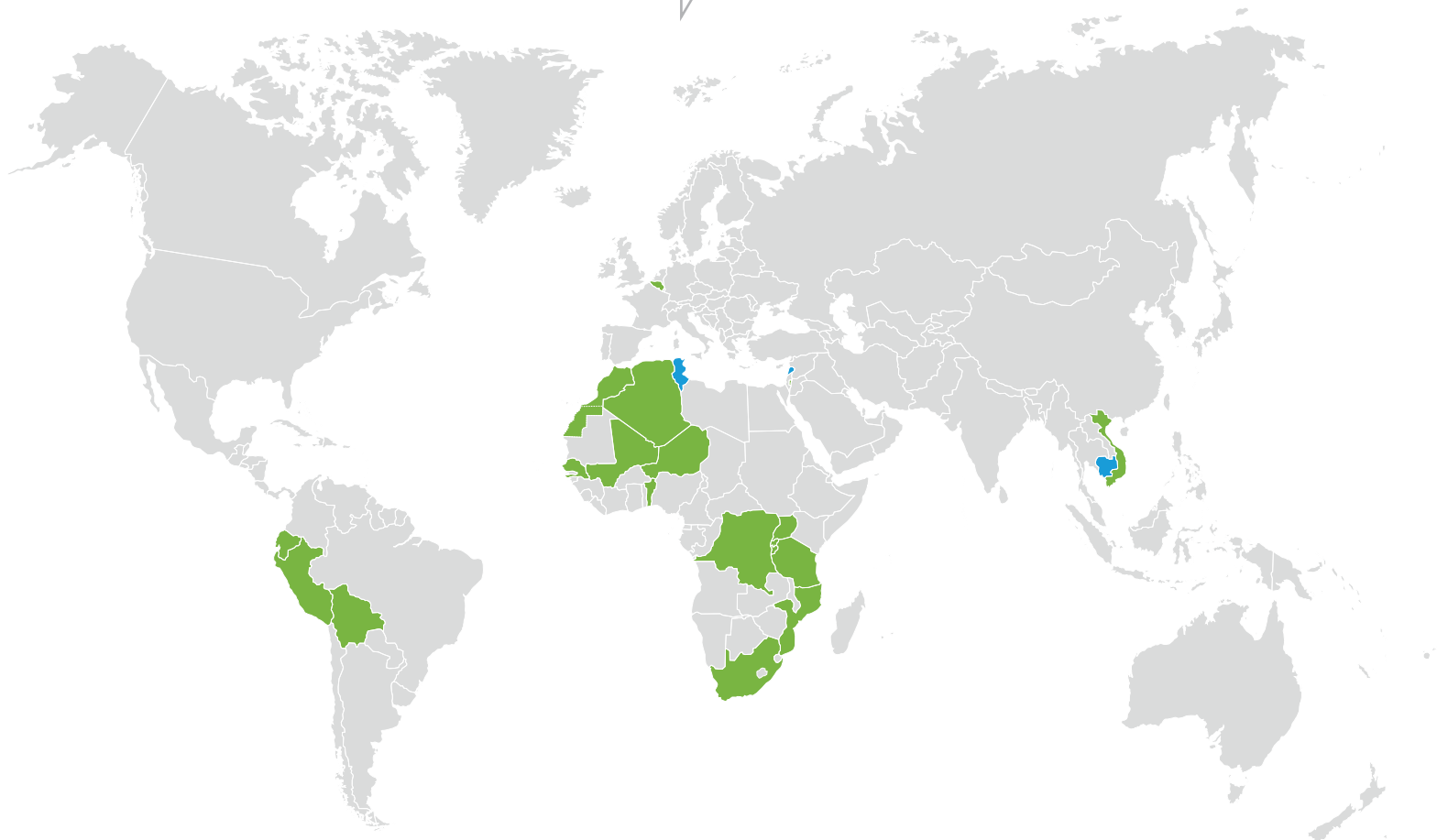
© BTC / Dieter Telemans

ORGANIGRAM (JUNI 2010)

In 2010 loopt de selectieprocedure voor een nieuwe directeur Operations. Intussen worden de desbetreffende diensten over de andere directeurs verdeeld.

- BTC heeft in 2010 een kantoor in de volgende landen: Algerije, Benin, Bolivia, Burundi, Ecuador, Mali, Marokko, Mozambique, Niger, Oeganda, Palestina, Peru, Democratische Republiek Congo, Rwanda, Zuid-Afrika, Senegal, Tanzania en Vietnam.
- Daarnaast voert BTC in 2010 ook nog activiteiten uit in Cambodja, Tunesië en Libanon.

ADMINISTRATIEF TOEZICHT

De vennootschap staat onder de controlebevoegdheid van de Minister van Ontwikkelingssamenwerking en van de Minister van Begroting. Deze controle wordt uitgeoefend door bemiddeling van twee regeringscommissarissen, benoemd en afgezet door de Koning, de ene op voordracht van de Minister van Ontwikkelingssamenwerking en de andere op voordracht van de Minister van Begroting. Zij brengen geen verslag uit aan de Raad van Bestuur, maar rechtstreeks aan de betrokken minister.

Zij hebben in 2010 geen bezwaar betekend tegen beslissingen van de Raad van Bestuur die een schorsing opleverden en een nieuwe beslissing noodzakelijk maakte van de minister. De bezoldiging van de regeringscommissarissen is ten laste van de Belgische Staat.

FINANCIEEL TOEZICHT

De controle op de financiële toestand en de jaarrekeningen wordt opgedragen aan een college van commissarissen dat vier leden telt. Het Rekenhof benoemt twee commissarissen. De andere commissarissen worden door de Algemene Vergadering benoemd. De commissarissen benoemd door het Rekenhof worden benoemd onder de leden van het Hof. De andere commissarissen worden benoemd onder de leden, natuurlijke personen of rechtspersonen van het Instituut der bedrijfsrevisoren.

De commissarissen worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van zes jaar. De Koning stelt de bezoldiging vast van de commissarissen aangeduid door het Rekenhof. Het mandaat van de bedrijfsrevisoren is bepaald via de respectieve openbare aanbestedingen. Deze bezoldigingen zijn ten laste van BTC.

Het mandaat voorziet een tussentijdse en een jaarlijkse audit van de rekeningen. Verder kunnen de commissarissen tot zes auditopdrachten uitvoeren in de partnerlanden. Elke opdracht levert een verslag op dat wordt toegelicht in een vergadering van het Auditcomité. De verklaring over de jaarrekening 2010 is een verslag zonder voorbehoud.

Voor 2010 bedraagt de totale bezoldiging van de commissarissen van het Rekenhof 14.859 euro. De vergoeding voor het mandaat van de bedrijfsrevisoren bedraagt 380.503 euro.

BELANGHEBBENDEN (STAKEHOLDERS)

BTC onderscheidt vier groepen belanghebbenden: de partnerlanden en hun bevolking, de opdrachtgevers, de maatschappij en het BTC-personeel. De identificatie van de belanghebbenden vloeit automatisch voort uit de wet van 21/12/1998 tot oprichting van BTC, waarin de opdracht van het agentschap is vastgelegd.

Partnerlanden en hun bevolking

Zij zijn de uiteindelijke begunstigden van BTC's hoofdactiviteit – het uitvoeren van ontwikkelingsprojecten – en vormen dus logischerwijze de belangrijkste stakeholders. De begunstigde overheden, organisaties en verenigingen bepalen mee hoe de projecten en programma's eruitzien. Op ministerieel niveau gebeurt dat in de zogenaamde gemengde commissie, waar vertegenwoordigers van België en het partnerland de samenwerking voor vier à vijf jaar vastleggen. Voor elk project wordt een uitvoeringsovereenkomst ondertekend en een overlegstructuur opgericht, waarin vertegenwoordigers van België en het begunstigde land zetelen. Deze structuur beheert het project en ziet erop toe dat de doelstellingen worden gehaald.

Opdrachtgevers

De belangrijkste opdrachtgever van BTC is de Belgische Staat. De rechten en plichten van beide partijen zijn vastgelegd in een beheerscontract. De Directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en BTC werken nauw samen, onder meer via een gemengd beheercomité dat regelmatig bijeenkomt. In de partnerlanden worden beide partijen

respectievelijk vertegenwoordigd door de Attaché voor Ontwikkelingssamenwerking en de Plaatselijk Vertegenwoordiger van BTC.

BTC werkt ook voor andere opdrachtgevers, zoals de Europese Commissie, de Wereldbank, DFID... De strategie van BTC bestaat erin de opdrachten voor deze 'andere' opdrachtgevers (derden) te laten aansluiten bij de interventies van de Belgische bilaterale ontwikkelingssamenwerking om de expertise die het agentschap in huis heeft, volop uit te spelen en rationeler en efficiënter met de beschikbare middelen om te gaan.

De maatschappij

BTC vervult een publieke functie en gebruikt daarvoor belastinggeld. Het is dan ook niet meer dan normaal dat BTC daar nauwkeurig en volledig verantwoording over aflegt en aantoont dat het geld goed besteed wordt. BTC's opdracht behelst ook sensibiliseringsactiviteiten en vorming over ontwikkelingssamenwerking. Op die manier wil BTC bijdragen tot een groter en steviger draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking bij de publieke opinie.

Het BTC-personeel

Het menselijk kapitaal van BTC, zijn belangrijkste rijkdom. Ontwikkelingssamenwerking is een moeilijk maar boeiend vak, wat weerspiegeld wordt in de doorgaans zeer hoge opleidingsniveaus en het uitgesproken menselijke en professionele engagement van de medewerkers. Via het Juniorprogramma kan BTC ook jonge mensen een eerste werkervaring in de sector aanbieden. Dat is een unieke kans om aan expertiseopbouw te doen en nu al aan de toekomst te werken.

BTC houdt zijn eerste stakeholdersvergadering op 15 februari 2011. Meer dan 20 organisaties nemen er onder begeleiding van vzw Kauri aan deel.

Hoewel de representativiteit van de aanwezige stakeholders op deze eerste bijeenkomst beter kan (sommige belangrijke stakeholders zijn niet aanwezig), levert deze oefening toch bijzonder interessante aandachtspunten op waarmee BTC in zijn rapportering rekening moet houden. In dit verslag, dat eigenlijk alleen over 2010 gaat, worden alvast een aantal aandachtspunten mee opgenomen.

© BTC / Dieter Telemans

STRATEGIE

De strategie die BTC uittekent voor 2011-2013 houdt expliciet rekening met de evoluties in de sector van de ontwikkelingssamenwerking. Belangrijke elementen daarbij zijn zowel de resultaten van de evaluatie van de kwaliteit van de interventies van BTC door de Belgische staat in 2009 als de resultaten van een peer review door het DAC/Oeso over de Belgische ontwikkelingssamenwerking in 2010.

De strategie van BTC stoelt op zijn missie, en bestaat uit een reeks prioriteiten die BTC vooropstelt om zijn visie te verwezenlijken.

Managing for (development) results

BTC wil zijn beheer vooral richten op de resultaten die het bij zijn stakeholders wil bereiken.

Resultaten die te maken hebben met zijn ontwikkelingsprestatie, maar ook resultaten bij de Belgische staat en andere opdrachtgevers, zijn partners, zijn personeel en de gemeenschap.

Kwaliteit leveren

BTC wil erkenning en waardering krijgen voor de kwaliteit van de interventies die het ondersteunt.

BTC wil de manier waarop de interventies ontwikkeld worden, herbekijken en een systeem voor kwaliteitsgarantie toepassen. De interventies moeten meer toegesneden zijn op de nationale strategieën voor ontwikkeling. Daar waar mogelijk wil BTC het interventiebeheer

toevertrouwen aan partners en zich zelf eerder toespitsen op capaciteitsversterking en risicobeheer.

BTC beslist ook om zijn organisatiestructuur aan de nieuwe uitdagingen aan te passen, meer bepaald aan de nieuwe hulpmodaliteiten en de stijgende interventiebudgetten. Deze reorganisatie wordt doorgevoerd vanaf 2011.

Investeren in mensen

BTC wil niet alleen voldoende expertise aantrekken en houden, het wil ook de competenties van zijn medewerkers ontwikkelen door de opleidingsplannen systematisch af te stellen op zijn strategische doelstellingen.

Middelen efficiënt plannen

De uitdagingen die BTC vandaag het hoofd moet bieden vragen ook de nodige financiële middelen.

Bovendien wil BTC ook zijn plaats in een context met meerdere donoren (*Division of Labour*) versterken aan de hand van strategische allianties en partnerschappen voor de Belgische ontwikkelingssamenwerking.

Lerende organisatie

Door een beleid voor kennisbeheer uit te tekenen, moet BTC de expertise waarover het beschikt kunnen versterken. En dit zowel op het vlak van de sectorale en thematische inhoud als op de andere kennisgebieden van change management.

PARTNERSHIPS

BTC wil zijn bekendheid versterken via strategische allianties met donoren, andere agentschappen voor ontwikkelingssamenwerking en technische partners zoals universiteiten, kenniscentra, studiebureaus, ministeries, overheidsbedrijven.

In 2010 ondertekent BTC geen nieuwe samenwerkingsakkoorden. Het agentschap onderhoudt en versterkt wel de bestaande partnerships met de belangrijkste spelers uit de ontwikkelingssamenwerking waaronder EUNIDA, Practitioners Network for European Development Cooperation, DfID UK, Finexpo en de Europese Unie.

In zijn contacten met andere ontwikkelingsagentschappen werkt BTC aan een platform om projecten met Europese financiering binnen te halen. BTC pleit ervoor om samen met DGD een partnershipstrategie uit te werken om het Belgische agentschap zo goed mogelijk te positioneren binnen de veranderende multi-donorencontext.

Finexpo en BTC ondertekenden in 2009 een raamovereenkomst voor de analyse en opvolging van leningen van Staat tot Staat, toegekend door de Schatkist van de Federale Overheidsdienst Financiën. Voor verschillende interventies wordt in 2010 een beroep gedaan op de expertise van BTC: prijsonderzoek, supervisie van overheidsopdrachten, technische inspectie en uitvoering van monitoring- en evaluatieopdrachten.

Ondanks de intensievere contacten op verschillende niveaus, leiden de diverse mogelijkheden in 2010 niet tot concrete gezamenlijke projecten.

U vindt een overzicht van ons strategisch netwerk op de website **BTCCTB.ORG > Over BTC > Partnerships & allianties**

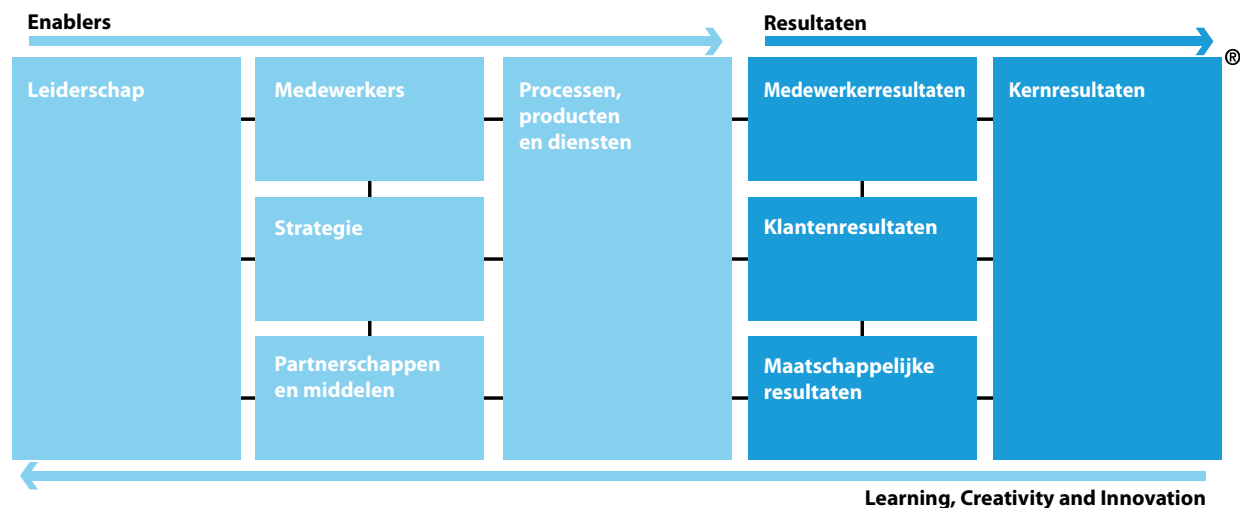
KWALITEIT

European Foundation for Quality Management (EFQM)

Sinds 2010 ontwikkelt BTC zijn beheerskader en bepaalt het zijn meerjarenstrategie op basis van het EFQM-model. Het model biedt een allesomvattende kijk op de werking van BTC en geeft inzicht in de oorzaak-gevolgrelaties tussen de behaalde resultaten, de geleverde diensten en de gebruikte middelen.

Procesbeheer

De procesaanpak die BTC sinds 2006 hanteert, wordt verder geïmplementeerd. Verschillende processen zijn beschreven en procesherzieningen ('reviews') vinden drie keer per jaar plaats. De nieuwe procesbeschrijvingen

gen en de beslissingen die uit de reviews voortvloeien, worden aan het personeel meegedeeld.

Samen met de auditcel wordt ernstig werk geleverd om de auditactiviteiten meer af te stemmen op het procesmodel van BTC.

ISO 9001:2008 certificering

In augustus 2010 ontvangt BTC het ISO 9001:2008 certificaat. Deze certificering slaat op de implementatie (voorbereiding en uitvoering) van ontwikkelingsprojecten in de partnerlanden voor rekening van de Belgische overheden, inclusief de co-financieringen van andere donoren.

Uit de certificeringsaudit blijkt dat het kwaliteitsbeheer van BTC volledig tegemoetkomt aan de vereisten van de ISO-norm 9001:2008. Het benoemen van een aantal aandachtspunten moet BTC wel in staat stellen om beter te worden. Dit gaat dan onder meer over het invoeren van een formeel systeem voor klachtenbeheer en het afnemen van tevredenheidsenquêtes. Vanaf 2011 zal BTC deze punten concreet aanpakken. Voor de eerste certificering blijft het toepassingsgebied momenteel beperkt tot de hoofdzetel, maar een missie naar Rwanda effent alvast de weg voor een uitbreiding van de ISO 9001:2008 certificering naar één landenkantoor in 2011.

INTEGRITEITSMANAGEMENT EN ANTI-CORRUPTIE

In 2010 bouwt BTC verder op de initiatieven en engagementen van vorige jaren. Het agentschap trekt lessen uit een aantal voorvallen en beantwoordt die met maatregelen en nieuwe beleidsinitiatieven. De interne werkgroep integriteitsmanagement, opgericht in 2009, en het partnerschap met het Federaal Bureau voor Ambtelijke Ethiek en Deontologie van de FOD Budget en Beheerscontrole zetten een aantal resultaten neer. Belangenconflicten, de sector infrastructuur en de organisatie van overheidsopdrachten krijgen bijzondere aandacht.

Risicoanalyse

De werkgroep integriteitsmanagement voert een risicoanalyse en een integriteitsaudit uit, zowel voor de hoofdzetel als voor het terrein. Deze analyse omvat onder meer een beschrijvende lijst van bestaande integriteitsinstrumenten (codes, richtlijnen, vormingen);

NETWORKING, BENCHMARKING

Reeds enkele jaren wekt BTC de belangstelling met zijn procesaanpak. Daarom organiseert het agentschap in december 2010 een eerste reflectie- en uitwisselingsdag rond het thema "Procesaanpak ... een 'eenvoudig' middel om resultaten te behalen?"

Die dag is voor heel wat organisaties uit de Belgische overheidssector en ontwikkelings-samenwerking een gelegenheid om hun ervaringen over de kwaliteitsaanpak uit te wisselen aan de hand van de voorstelling van een aantal goede praktijken. Zo krijgen een zestigtal deelnemers de kans van gedachten te wisselen over het EFQM-model, procesbeheer en het concept maatschappelijke verantwoordelijkheid.

BTC gaat in op de uitnodiging om als spreker deel te nemen aan de 'Vlerick Business Process Innovation Conference' in oktober 2010.

een beschrijving van de actoren inzake integriteit en interne controle en hun taakverdeling; de identificatie van risicogebieden en bijzonderheden van BTC; een vergelijkende studie met andere ontwikkelingsagentschappen (GIZ, LuxDev, Sida) en een identificatie van ontbrekende instrumenten.

Voor de risicoanalyse van het terrein (landenkantoren en projecten) worden integriteitszendingen naar Vietnam en Mali uitgevoerd, telkens met ondersteuning van de experts van het Federaal Bureau voor Ambtelijke Ethiek en Deontologie. Voor 2011 zijn integriteitszendingen naar Rwanda en Congo gepland.

De analyse identificeert onder meer de volgende risicogebieden: toekenning van beurzen, toekenning van microprojecten, rekrutering van lokale medewerkers,

giften, per diems, faciliterende betalingen, overheidsopdrachten. Een bijkomend aandachtspunt voor BTC zijn de culturele verschillen in de verschillende partnerlanden, met verschillende gebruiken en normen inzake corruptie.

Ethische code

Op basis van de risicoanalyse en de ethische code voor de federale overheid ontwerpt de werkgroep integriteitsmanagement een nieuwe ethische code op maat van BTC, ingedeeld volgens de BTC-waarden, en geldend voor alle BTC-medewerkers. De nieuwe code is afgewerkt en wordt in 2011 ingevoerd. De ethische code beoogt zo om BTC-medewerkers een houvast te bieden bij ethische dilemma's in hun werkzaamheden.

Advies- en meldpunt integriteit

Het directiecomité keurt in juli 2010 de oprichting van een advies- en meldpunt integriteit goed, op basis van een voorstel van de werkgroep integriteitsmanagement. Het advies- en meldpunt combineert de adviesfunctie, als 'helpdesk' voor integriteit en corruptiebestrijding in projecten en partnerlanden, met de opvolging en documentatie van meldingen. Adviesvragen en meldingen worden behandeld door een integriteitsadviseur. De integriteitsadviseur staat ook in voor vormingen over integriteit en corruptiebestrijding, zowel op de zetel als op het terrein, en voor het vertalen van meldingen in beleidsadviezen. Beslissingen over onderzoeksmaatregelen en eventuele sancties worden genomen door het integriteitscomité, bestaande uit de directeurs Financiën en HR, en de voorzitter van het directiecomité.

Met het voorbereidende werk (procedure voor opvolging van meldingen, maatregelen ter bescherming van klokkenluiders, test en evaluatie van het meldpunt) achter de rug, wordt het advies- en meldpunt operationeel in 2011.

Sensibilisering en vorming

Sensibilisering en vorming zijn cruciaal in de strijd tegen corruptie. In januari 2010 organiseert BTC in Brussel een gespecialiseerde vorming voor ontwikkelingswerkers over corruptiebestrijding in infrastructuurprojecten, met deelnemers van DGD, LuxDev, EuropeAid en GIZ. BTC faciliteert ook anti-corruptiewerkshops van het U4 Anti-corruption Resource

Centre in Vietnam, over educatie, en in Rwanda, over gezondheidszorg. In november 2010 neemt BTC deel aan de 14^e International Anti-Corruption Conference in Bangkok, Thailand.

Daarnaast zijn er de bestaande interne opleidingsprogramma's: anti-corruptie, belangenconflicten en overheidsopdrachten voor nieuwe technisch assistenten, anti-corruptie voor junior assistenten, en diverse online anti-corruptietrainingen van het U4 Anti-corruption Resource Centre voor alle BTC-medewerkers. BTC-medewerkers kunnen ook gebruik maken van de U4 helpdesk, die gerund wordt in samenwerking met Transparency International. Deze helpdesk verschaft op korte termijn technische informatie en advies.

GENDER

Op 20 januari 2010 gaat BTC officieel van start met een genderstrategie. Het doel is om gender systematisch te integreren in de organisatie van BTC en als aandachtspunt op te nemen in alle interventies.

In samenspraak met de Directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD) wordt in Marokko onderzocht in welke mate rekening wordt gehouden met gender in infrastructuur- (water en riolering) en landbouwprojecten. Daaruit blijkt dat sensibilisering voor gendergelijkheid en competentieopbouw in beide sectoren nog een duwtje in de rug moeten krijgen. Dergelijke sectoranalyse wordt vervolgens opgenomen in het scenario ter voorbereiding van nieuwe indicatieve samenwerkingsprogramma's. Ze biedt een kader om op middellange termijn genderspecifieke doelstellingen te bereiken.

Tijdens de formulering van nieuwe interventies wordt systematisch een beroep gedaan op genderexperts. In 2010 zijn in totaal tien nationale en internationale deskundigen betrokken bij formuleringssendingen in Marokko, Rwanda, Benin, Senegal en Burundi. 75% van alle formuleringen wordt gescreend vanuit een genderperspectief. In al deze gevallen wordt de interventie afgestemd op de nationale genderstrategieën en actieplannen. Diversiteit en aandacht voor kwetsbare groepen zijn daarbij essentieel (hiv/aids, kinderrechten, handicap, leeftijd). Ook wordt systematisch gekeken naar mogelijkheden om met andere donoren te harmoniseren.

© BTC / Dieter Telemans

In Brussel krijgen alle technisch en junior assistenten vóór hun vertrek naar het buitenland een vorming over gendergelijkheid. Samen met de directie human resources worden inspanningen geleverd om het aantal vrouwen op het terrein te verhogen. Bij gelijke competenties wordt de vrouwelijke kandidate aangeworven. Er zijn immers slechts 15% vrouwelijke technisch assistenten, terwijl er voldoende vrouwelijke junior assistenten zijn (55%).

Het is de bedoeling om tegen eind 2014 het aantal vrouwelijke technisch assistenten op te trekken tot 35%. Om deze doelstelling te halen wordt onder meer een groter netwerk aangesproken en voert HR een gezinsvriendelijk beleid.

In 2011 wordt ook op de zetel in Brussel gewerkt aan de versterking van het aantal vrouwen in managementposities, door vrouwen aan te moedigen om zich in te schrijven voor openstaande vacatures.

HIV/AIDS

Sinds 1 december 2010 beschikt BTC over een hiv/aids-expert, die belast is met de ontwikkeling van een hiv/aids-beleid voor BTC. Op deze manier wil BTC een concrete invulling geven aan de prioriteiten van het Belgisch ontwikkelingsbeleid zoals bepaald in de hiv/aids-beleidsnota 'De Belgische bijdrage aan de wereldwijde strijd tegen hiv/aids' (2006).

De eerste opdracht van de expert is het opzetten een werkvloerbeleid voor hiv/aids voor alle werknemers van BTC, zowel in Brussel als in de landkantoren en met inbegrip van de junior assistenten en de beursstudenten. Het werkvloerbeleid is een vervolg op een studie die BTC in 2008 heeft laten uitvoeren door de Universiteit Gent. BTC wil ook rekening houden met de richtlijnen van de Internationale Arbeidsorganisatie inzake bestrijding van hiv/aids op de werkvloer. Tegelijk neemt BTC een engagement inzake verantwoord maatschappelijk ondernemen en stelt het agentschap een voorbeeld voor de andere actoren in de Belgische ontwikkelingssamenwerking.

Een andere opdracht van de hiv/aids-expert is het integreren van hiv/aids als thema in de interventies van BTC in het Zuiden. De thematiek van hiv/aids wordt aangepakt binnen de bredere context van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. Het is niet de bedoeling van BTC om verticale programma's rond hiv/aids op te zetten. BTC wil de partnerlanden ondersteunen bij de uitvoering van hun hiv/aids-beleid. De strijd tegen hiv/aids is complex en vele landen hebben geopteerd voor een multisectoraal beleid. De eerste prioriteit is zorgen voor kwaliteitsvolle medische en psychosociale begeleiding voor mensen met hiv/aids in de gezondheidssector. Ook in andere sectoren, zoals landbouw en onderwijs, of

© BTC / Martin Van der Belen

bij de talrijke infrastructuurwerken die door BTC gefinancierd worden, wordt onderzocht hoe de aandacht voor hiv/aids op een relevante manier kan worden ingebouwd.

COMMUNICATIE

BTC hecht veel belang aan communicatie. Om bij al zijn doelgroepen verantwoording en rekenschap af te leggen, is duidelijke en transparante communicatie onontbeerlijk.

Website

De website (www.btcctb.org) speelt hierbij een centrale rol. Hij bevat alle informatie over de organisatie, naast onder meer casestudy's over de aanpak en de resultaten van de projecten, vacatures en het opleidingsaanbod van BTC.

Een aantal nieuwe snuffjes maken de website eigentijds. Zo zijn er links naar de sociale netwerken en is er een programma waarmee je online door publicaties kunt bladeren. Met dat laatste kan de Belgische burger of buitenlandse bezoeker een nieuwe reeks landenbrochures ontdekken die in woord en beeld het partnerschap van België met elk van de 18 begunstigde landen illustreren. Enkele korte filmpjes bieden de bezoeker dan weer de kans om op een andere manier vat te krijgen op de realiteit op het terrein. Een almaar stijgend aantal bezoekers maakt gebruik van deze nieuwigheden.

Contact met de beleidsmakers

BTC geeft ook de voorkeur aan rechtstreekse contacten met de doelgroepen van zijn communicatie. In 2010 stelt Carl Michiels, voorzitter van het directiecomité, voor de eerste keer het jaarverslag van het afgelopen jaar voor aan de Senaatscommissie Buitenlandse betrekkingen en landsverdediging. De gelegenheid voor de Belgische verkozenen om de dialoog aan te gaan over de activiteiten van het agentschap en over de strategieën op het vlak van ontwikkelingsamenwerking.

Ervaring delen

Ervaring delen met andere Belgische instellingen is voor BTC een prioriteit. Zo presenteert de communicatiedienst in 2010 het GRI-jaarverslag aan Comm-net, het netwerk van communicatoren van de federale overheidsdiensten. Carl Michiels geeft op zijn beurt een interview aan de Programmatorische federale Overheidsdienst Duurzame ontwikkeling voor een artikel op de website www.duurzameontwikkeling.be. En de Milieuverklaring 2010 van BTC wordt gericht verspreid bij de geïnteresseerde doelgroepen.

AANKOOP

Sinds 1 januari 2010 worden alle aankopen en overheidsopdrachten voor het hoofdkantoor in Brussel centraal beheerd. Het gebruik van nieuwe bestekmodellen heeft een verdere stroomlijning en rationalisering van de overheidsopdrachten mogelijk gemaakt.

BTC-Brussel biedt hulp en ondersteuning voor de overheidsopdrachten die door de landenkantoren en de projecten in het buitenland worden uitgeschreven. Alle technisch assistenten krijgen vóór vertrek naar het buitenland een intensieve tweedaagse opleiding over overheidsopdrachten. Deze opleiding is zo concreet mogelijk en specifiek gericht op de beginselen van goed bestuur, waarbij risicobeheer een belangrijk element is.

De opleidingen die BTC organiseert in de partnerlanden zijn ook gericht op de lokale medewerkers. Daarbij wordt steeds meer aandacht gegeven aan meer internationale aspecten en niet alleen aan Belgische. Door deze vorm van capaciteitsversterking worden onrechtstreeks ook de lokale rechtssystemen sterker. In alle bestekken voor overheidsopdrachten volgens Belgisch recht wordt verwezen naar het algemene referentiekader van BTC, alsook naar de internationale verdragen die belangrijk zijn voor het werk van het agentschap.

- Op het vlak van internationale samenwerking: de Millenniumdoelstellingen van de Verenigde Naties, de Verklaring van Parijs over de harmonisering en afstemming van de hulp.
- Op het vlak van corruptiebestrijding: de wet van 8 mei 2007 houdende instemming met het VN-verdrag tegen corruptie, opgemaakt in New York op 31 oktober 2003. De wet van 10 februari 1999 betreffende de bestraffing van corruptie, ter omzetting van het Verdrag inzake de bestrijding van corruptie van buitenlandse ambtenaren in internationale zakelijke transacties.
- Op het vlak van respect voor de mensenrechten: de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties (1948), de acht basisverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie in

het bijzonder gewijd aan het recht op vakbondsvrijheid, vrijheid van vereniging en collectieve onderhandeling, het verbod op dwangarbeid, het verbod op elke vorm van discriminatie op vlak van werk en verloning, de minimumleeftijd voor kinderarbeid, het verbod op de ergste vormen van kinderarbeid.

- Op het vlak van respect voor het milieu: de Agenda 21 (Top van Rio, 1992), het Implementatieplan van de Wereldtop voor duurzame ontwikkeling (Johannesburg 2002), en de initiatieven van de Europese Unie zoals de 'EU-strategie voor duurzame ontwikkeling' aangenomen in Göteborg.

Inschrijvers op overheidsopdrachten moeten een RSZ-attest voorleggen alsook een uittreksel uit het strafregister (of een gelijkaardig document). Wanneer een dergelijk document of getuigschrift niet uitgereikt wordt in het betrokken land, kan het vervangen worden door een verklaring onder eed of een plechtige verklaring van de betrokkene voor een gerechtelijke of overheidsinstantie, een notaris of een bevoegde beroepsorganisatie van het land van oorsprong of herkomst.

In de nieuwe bestekmodellen zijn ook integriteitsclausules opgenomen. De directie van BTC beslist dat vanaf 1 november 2010 de volgende regels gelden:

- Iedere inschrijver van een overheidsopdracht voor BTC moet bij zijn offerte een ondertekende 'integriteitsverklaring' indienen die betrekking heeft op zowel de gunnings- als de uitvoeringsfase van de opdracht;
- Iedere persoon die in dienst treedt bij BTC en die belast wordt met de gunning van overheidsopdrachten of met het toezicht op de uitvoering ervan, moet een deontologische verklaring ondertekenen om belangenconflicten te vermijden;
- Anticorruptiebepalingen: bij iedere beslissende stap in een overheidsopdracht moeten de betrokken personeelsleden verklaren dat ze zich houden aan de ethische code van BTC en dat ze zich niet schuldig zullen maken aan strafrechtelijke misdrijven met betrekking tot corruptie.

MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID

De zetel van BTC is gevestigd in de Brusselse Marollen, een wijk waar nog veel sociale armoede heerst.

De bijzonder harde Belgische winter in 2010 accentueert op een pijnlijke wijze het structurele probleem van daklozen, asielzoekers en ontheemden. Als lid van het buurtcomité van de Marollen sluit BTC zich aan bij de solidariteitsgolf die daarop volgt. In december 2010 helpt het BTC-personeel de vereniging *Samusocial* met de opvang van dakloze gezinnen in de oude politiekazerne in Elsene. De medewerkers van BTC kunnen tijdens de werkuren een halve dag meedraaien in het centrum om ondermeer kledij te sorteren en maaltijden op te dienen.

De vertaaldienst van BTC biedt MO*Magazine gratis zijn expertise aan. In 2010 maakt MO* daar één keer gebruik van.

BTC stelt de hal van zijn hoofdkantoor ter beschikking van gastkunstenaars. In 2010 lopen er tentoonstellingen van fotografen Danny Decock ('Teranga' – Senegal) en Luc Vankrunkelsven ('Cerrado' – Brazilië). Gezondheidsorganisatie Memisa brengt de tentoonstelling '*Kobika ya Kongo. Genezen in Congo: gisteren, vandaag en morgen.*' En ten slotte stelt BTC zijn hal ter beschikking van de Marokkaanse kunstenaar Hamida (schilderijen) en Isabelle Lainelle (beeldhouwwerk).

Voor het personeelsfeest in december doet BTC een beroep op '*Bouillon de Cultures*', een sociale-economie-project uit Brussel.

VERSLAG OVER HET SOCIALE OOGMERK

INTERVENTIES IN HET ZUIDEN

Directe bilaterale samenwerking

In 2010 wordt de positieve trend van 2009 bevestigd: BTC moet nieuwe interventies ontwikkelen voor een jaarlijks toenemend bedrag. De budgetten per interventie worden ook alsmaar groter.

In 2010 werkt BTC de formulering van 31 nieuwe interventies af voor een totaalbedrag van ruim 213 miljoen euro.

LAND	BEDRAG (€)	FORMULERINGEN
Benin	19.800.000	2
Bolivia	2.400.000	1
Burundi	30.000.000	2
Ecuador	14.000.000	1
Mali	16.100.000	3
Marokko	13.000.000	2
Mozambique	22.000.000	3
Niger	6.192.840	3
Oeganda	2.000.000	1
Palestina	22.000.000	2
DR Congo	8.700.000	2
Rwanda	40.000.000	6
Senegal	17.232.180	3
Totaal	213.425.020	31

Samen met andere verbintenissen (microprojecten, studie- en expertisefondsen en budgetverhogingen voor lopende projecten) komt het totale bedrag dat België in 2010 vastlegt zo op 225 miljoen euro (90% van het beschikbare budget voor bilaterale projecthulp).

Voor begrotingshulp worden bijkomend akkoorden ondertekend voor 26 miljoen euro. Daarnaast werkt BTC nog dossiers af voor een bedrag van 18,6 miljoen euro, die in 2010 nog niet tot een ondertekende overeenkomst leiden.

In de volgende jaren zijn een aantal belangrijke veranderingen gepland die in 2010 worden voorbereid. Zo komt er een nieuw Belgisch Fonds voor de Voedselzekerheid, in opvolging van het Belgisch Overlevingsfonds, waarvoor een eerste interventie wordt voorbereid in Niger.

Ook het beurzenprogramma wordt de volgende jaren grondig herzien. Het accent zal verschuiven van individuele opleidingen naar beurzen in het kader van organisatieontwikkeling en institutionele versterking van

de partnerlanden. De basis voor deze nieuwe aanpak wordt in 2010 gelegd en moet in 2011 leiden tot akkoorden met verschillende partnerlanden.

De duidelijke tendens naar grotere en langduriger projecten en programma's wordt in 2010 bevestigd. Gemiddeld bedraagt het budget van een nieuwe interventie nu bijna 7 miljoen euro (in de periode 2008-2009 ging het gemiddelde van 5 naar 6 miljoen). Dat zorgt voor een accentverschuiving. Terwijl het voorheen de bedoeling was om via een project een specifiek probleem op te lossen, wil de Belgische ontwikkelings-samenwerking nu veeleer een sectorbeleid ondersteunen gedurende een langere periode (meer dan 10 jaar), rekening houdend met een specifieke context.

Dat vertaalt zich in de eerste plaats in grotere, multisectorale formuleringsteams met zowel eigen BTC-expertise als externe consultants. Ook het aantal zendingen neemt toe om alle partijen in het partnerland bij de voorbereiding te kunnen betrekken. Analyses om een beter inzicht te krijgen in de context van een interventie maken nu bijna systematisch deel uit van de voorbereiding van een programma. Daarbij wordt onder meer aandacht besteed aan thema's zoals gender, klimaat enz.

Een andere grote uitdaging is de ontwikkeling van aangepaste uitvoeringsmodaliteiten, zodat een interventie niet alleen uitvoerbaar is, maar ook de bestaande systemen van de partnerlanden gaat gebruiken om ze te versterken. Daarom wordt in 2010 in een aantal partnerlanden geanalyseerd welke beheerssystemen in aanmerking komen zonder onnodige fiduciaire risico's te nemen. Het is de bedoeling om dergelijke analyses de komende jaren uit te breiden naar alle partnerlanden.

De tijd die nodig is om een formulering af te werken, neemt lichtjes toe. Dat is een verantwoorde evolutie, aangezien een brede consultatieronde onontbeerlijk is om een gehele sector op langere termijn te ondersteunen met voldoende aandacht voor ownership en overleg. Anderzijds moet ook gestreefd worden naar kortere formuleringen met beknopte technische en financiële dossiers om het indicatief samenwerkingsprogramma met een partnerland sneller tot uitvoering te kunnen brengen. De beschikbare BTC-expertise wordt in 2010 uitgebreid en ten volle ingezet om te garanderen dat het agentschap de doelstelling voor de formuleringen zou bereiken.

PROJECTEN DIE IN 2010 GESTART ZIJN

	Land	Project	Sector	Bedrag (€)
1	Benin	Steun aan de landbouw in de departementen Atacora en Donga – FAFA-AD	Plattelandsontwikkeling	5.500.000
2	Benin	Steun aan de gezondheidszones in de departementen Mono, Couffo, Atacora en Donga (PARZS)	Gezondheid	14.300.000
3	Bolivia	Integraal en duurzaam bosbeheer in Cochabamba - CHAPARE II	Plattelandsontwikkeling	2.400.000
4	Burundi	Institutionele ondersteuning van de Volksgezondheid	Gezondheid	17.000.000
5	Burundi	Institutionele en operationele steun aan de landbouwsector (PAIOSA)	Plattelandsontwikkeling	13.000.000
6	Ecuador	Steun aan het lokaal beheer van diensten voor gezondheidszorg, drinkwater en sanering	Gezondheid	14.000.000
7	Mali	Institutionele ondersteuning van het ministerie van territoriale administratie en lokale overheden voor de strategische steun aan de decentralisatie en deconcentratie	Goed bestuur	3.500.000
8	Mali	Ondersteuning bij de decentralisatie van de regio Koulikouro – Fase II	Goed bestuur	7.000.000
9	Mali	Ontwikkeling van de aquacultuur in de regio Sikasso - PRODEFA	Plattelandsontwikkeling	5.600.000
10	Marokko	Ontwikkeling van de amandelketen in de regio Oriental	Plattelandsontwikkeling	8.000.000
11	Marokko	Steun aan het programma voor het aanpassen van plattelandscholen aan de milieu-eisen	Infrastructuur	5.000.000
12	Mozambique	Opleiding en management van het personeel van het ministerie van Volksgezondheid	Gezondheid	6.000.000
13	Mozambique	Versterking van de budgettaire en financiële beheersprocessen van het directoraat Administratie en Financiën van het ministerie van Volksgezondheid (SISTAFE II)	Goed bestuur	1.000.000
14	Mozambique	Uitbreiding van systemen voor hernieuwbare energie ter bevordering van de plattelandsontwikkeling	Infrastructuur	15.000.000
15	Niger	Institutionele ondersteuning van het ministerie van Maatschappelijke ontwikkeling van de vrouw en de bescherming van het kind	Plattelandsontwikkeling	1.392.840
16	Niger	Institutionele versterking van het ministerie van Veeteelt en veeteeltindustrie	Plattelandsontwikkeling	2.000.000
17	Niger	Institutionele ondersteuning van het ministerie van Volksgezondheid - Fase II	Gezondheid	2.800.000
18	Oeganda	Capaciteitsversterking inzake mechanismen voor schone ontwikkeling	Infrastructuur	2.000.000
19	Palestina	Ondersteuning van de lokale overheid	Goed bestuur	15.000.000
20	Palestina	Bouw en renovatie van scholen op de Westelijke Jordaanoever en in de Gazastrook – Fase III	Infrastructuur	7.000.000
21	DR Congo	Institutionele ondersteuning van het ministerie van Planning	Goed bestuur	3.000.000
22	DR Congo	Bestendiging van de verworvenheden van het project ter ondersteuning van de regionale distributiecentrales van essentiële generische geneesmiddelen	Gezondheid	5.700.000
23	Rwanda	Ondersteuning bij de uitvoering van het strategisch plan voor de landbouwhervorming (PSTA II)	Plattelandsontwikkeling	18.000.000
24	Rwanda	Steun aan de herbebossing in de Oostelijke en Noordelijke provincies (PAREF 2)	Plattelandsontwikkeling	6.000.000

VAN BENDELID TOT PSYCHOLOOG

© BTC / Sarah Pierre

Jean-Pierre is een negentienjarige Peruaan die psychologie studeert aan een van de universiteiten van Lima. Enkele jaren geleden zag zijn toekomst er compleet anders uit: hij was een drugsverslaafd bendelid met een voorwaardelijke veroordeling van acht maanden voor diefstal. Dankzij de opvang en begeleiding van een gespecialiseerde therapeutische dienst is Jean-Pierre nu terug op het rechte pad.

Hij is lang niet de enige in deze situatie. In Callao, de havenzone naast Lima, waar hij opgroeide, leeft 20% van de bevolking in armoede. Callao is ook een transitzone voor drugs die het land verlaten. Het mag dan ook niet verwonderen dat de schoolgaande jeugd daar erg kwetsbaar is.

Volgens een studie van Devida* uit 2007 zouden 600.000 humaniorastudenten mentale of fysieke gezondheidsrisico's lopen, ten gevolge van gebruik van legale drugs zoals alcohol en tabak. Meer dan 62.000 studenten, gebruikers van illegale drugs, zouden aan dezelfde risico's worden blootgesteld.

Jean-Pierre volgde met succes een vrijwillige therapie van elf maanden in een gespecialiseerd open centrum (CADES-Callao). Op die manier kon hij contact houden met zijn familie en zijn middelbare studies afmaken. Net als 18 andere centra in vier provincies, werd CADES-Callao geselecteerd voor

het pilootproject van het Belgisch-Peruaanse programma, in het kader van het nationaal preventieplan. Wat het centrum zo bijzonder maakt, is het open en vrijwillige karakter. Het centrum rekent op de wilskracht van de patiënten om hun rehabilitatie in eigen handen te nemen. De therapie is zwaar en garandeert geen succes, maar beperkt toch het risico dat de gerehabiliteerde patiënt hervalt.

In het kader van het Belgisch-Peruaans programma voor drugspreventie en rehabilitatie van drugsverslaafden, kregen deze centra materiële en organisatorische steun. Het programma bood ook uiteenlopende vormingsmogelijkheden voor de ambtenaren en de sociaal werkers. En de Peruaanse regering kan nu een nationale diagnose stellen van de problematiek via het Peruaans drugsobservatorium, om dan vervolgens een doeltreffend nationaal plan voor preventie en rehabilitatie op te stellen.

Vandaag gelooft Jean-Pierre weer in zichzelf en wil hij zich via zijn studie specialiseren in de verslavingsproblematiek. Als ervaringsdeskundige kan hij dan op zijn beurt mensen helpen die aan een verslaving lijden. Hij beseft als de beste hoe belangrijk een goede begeleiding is en hoeveel moed en doorzettingsvermogen nodig zijn om uit deze negatieve spiraal te geraken.

Bekijk het interview met Jean-Pierre op www.btcctb.org

© BTC / Sarah Pierre

FEITEN EN CIJFERS

- Het programma voor drugspreventie en rehabilitatie van drugsverslaafden (2007-2011) wordt gefinancierd door België en Peru (2.612.500 euro).
- In 2010 kostte de drugsproblematiek de Peruaanse staat 444 miljoen dollar (312 miljoen euro), of 0,2% van het bbp.
- Naast technische en organisatorische steun aan de centra voor geestelijke gezondheidszorg, organiseert het programma preventieactiviteiten op scholen en universiteiten, voert het sensibiliseringscampagnes en verleent het technische en materiële steun aan centra voor delinquenten.
- Tussen 2004 en 2010 bood het CADES-Callao professionele begeleiding aan 3.100 mensen. De preventieactiviteiten bereikten in totaal 6.500 mensen, en respectievelijk 483 en 30 patiënten werden behandeld en gerehabiliteerd.
- Dankzij het programma voor drugspreventie en rehabilitatie van drugsverslaafden konden ook 13 professionals uit de sector van de geestelijke gezondheidszorg aangeworven en opgeleid worden: 10 psychologen, 2 psychiaters en 1 sociaal werkster.

* | Devida: Nationale commissie voor ontwikkeling en een leven zonder drugs.

25	Rwanda	Institutionele steun aan het ministerie van Volksgezondheid - Fase 4	Gezondheid	12.000.000
26	Rwanda	Bouw van micro-waterkrachtcentrales (MCH I)	Infrastructuur	910.569
27	Rwanda	Bouw van micro-waterkrachtcentrales – Bijkomende ondersteuning (MCH II) - Aanvulling	Infrastructuur	1.436.772
28	Rwanda	Toegang tot elektriciteit voor de plattelandsbevolking via hernieuwbare energieën (EPRER)	Infrastructuur	1.652.659
29	Senegal	Ondersteuning bij de verbetering van de waterkwaliteit in de regio's Diourbel, Fatick, Kaolack en Kaffrine	Infrastructuur	1.232.180
30	Senegal	Ondersteuning bij de aanleg van retentiebekkens en de exploitatie van boringen in de regio's Diourbel, Fatick, Kaolack, Kaffrine en Thiès	Infrastructuur	11.000.000
31	Senegal	Ondersteuning van het centrale zorgbestuur en van de medische regio's Diourbel, Fatick, Kaffrine, Kaolack en Thiès	Gezondheid	5.000.000

Monitoring & Evaluatie

Rekenschap afleggen

De kwaliteit van de BTC-interventies wordt ieder jaar door de Belgische Staat geëvalueerd. Dat is een contractuele verplichting. In 2010 wordt een staal van 24 interventies in zes landen onder de loep genomen (Benin, Burundi, Marokko, Rwanda, Senegal en Vietnam).

De belangrijkste conclusies van die evaluatie zijn als volgt:

- De noden waarop de bilaterale ontwikkelingssamenwerking zich toelegt, zijn pertinent ('we doen de juiste dingen'). In de wijze waarop blijft het echter een uitdaging om lokale ontwikkelingen en eigenaarschap (ownership) maximaal te ondersteunen.
- De beleids- en projectcyclus verloopt niet optimaal, maar moet zich niettemin snel aan nieuwe ontwikkelingen aanpassen.
- Het resultaatgericht beheer krijgt stilaan vorm, maar dient verder en consequenter te worden doorgevoerd.
- Zwakke inhoudelijk-strategische sturing van de projecten kan de achillespees van de Belgische bilaterale samenwerking worden.
- Personele inzet blijft cruciaal, maar ontbeert een eenduidig beleidskader.
- Inhoudelijke en beheersmatige elementen hebben de ontwikkeling van lokaal ownership in de verschillende fasen van de projectcyclus naar de achtergrond geduwd.

Het directiecomité van BTC heeft de conclusies en aanbevelingen van deze evaluatie bestudeerd, beantwoord en vertaald in concrete actiepunten.

Aanpassing van het M&E-systeem

BTC's huidige systeem voor Monitoring & Evaluatie (M&E) van de ontwikkelingsinterventies dateert van 2006 en bestaat uit vier componenten: de 'baseline' (aanvangssituatie), de jaarlijkse rapportage, de tussentijdse evaluatie ('midterm review') en de eindevaluatie.

Intussen is de internationale context echter geëvolueerd, net zoals de aanpak van BTC. Ook al zijn de vier bestaande componenten nog altijd pertinent, een aanpassing dringt zich op. Het M&E-systeem moet nóg resultaatgericht worden en nauwer aansluiten bij de specifieke situatie in de verschillende partnerlanden. Het hele systeem moet ook 'lichter' worden, onder meer door overlappingen met andere rapportage-instrumenten te voorkomen en informatisering mogelijk te maken.

BTC wil een beter zicht krijgen op de ontwikkelingsresultaten van zijn interventies en op de strategieën die tot die resultaten leiden. Dat is een organisatiebrede bekommernis die het niveau van M&E overstijgt. Het uiteindelijke doel is om een evenwicht te vinden tussen 'input' en 'outcome' (resultaat). Niet alleen de geleverde inspanningen moeten in detail worden beschreven, maar net zo de resultaten van die inspanningen. Om daarin te slagen is het onontbeerlijk de verschillende M&E-onderdelen in een strategie voor kennisbeheer samen te brengen.

Kwaliteit van M&E

De kwaliteit van monitoring en evaluatie hangt nauw samen met de competenties van de betrokkenen (BTC en partners). M&E is dan ook een vast onderdeel in de opleiding voor technisch assistenten en junior assistenten, en tijdens de zomerseminaries voor nationale en internationale experts. Daarbij wordt bijzondere aandacht besteed aan het belang van de ontwikkelingsresultaten.

Tegen 2013 zal er voor het hele beurzenprogramma een formulering plaatsvinden per land, op basis van de vierjarenconventies die gelijklopen met de periode van het indicatieve samenwerkingsprogramma.

Deze aanpak ligt in het verlengde van de Verklaring van Parijs en streeft naar een grotere responsabilisering en meer ondersteuning van de structuren en instellingen van het partnerland.

Studie- en stagebeurzen

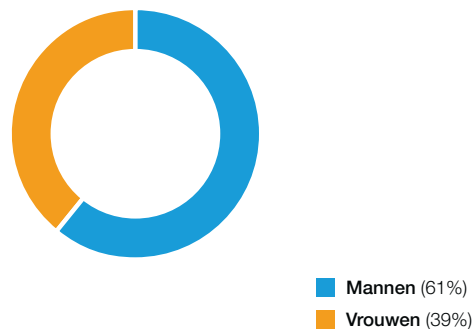
In 2010 vertegenwoordigt het studie- en stagebeurzenprogramma een totaalbedrag van 19,8 miljoen euro. In absolute cijfers betekent dit dat BTC 5.046 bursalen heeft begeleid, hetzij voor een lokale of regionale opleiding (3.996), hetzij voor een opleiding in België (1.050). Dit totaal is gespreid over 3.849 studiebeurzen, 286 doctoraalbeurzen en 911 stagebeurzen.

De bursalen komen voornamelijk uit de 18 partnerlanden van de bilaterale ontwikkelingssamenwerking.

België blijft het populairste land voor opleidingen met 1.050 bursalen, maar in het totaal ontvangen in 2010 een veertigtal landen onze bursalen in opleiding.

Naast pedagogische wetenschappen zijn medische, landbouwkundige en milieu-opleidingen het meest geëerd.

STUDIEBEURZEN : M/V-VERHOUDING

Vernieuwende aanpak

In 2010 gaat BTC in een aantal landen met een nieuwe aanpak van start, naast het programma voor individuele beurzen. Deze aanpak is erop gericht de organisatorische capaciteit te versterken van de partnerinstellingen die begunstigde zijn van de Belgische bilaterale samenwerking.

Het nieuwe programma krijgt de naam 'Institutionele capaciteitsversterking via de toekenning van opleidingsbeurzen'. Bij het toekennen van studie- en stagebeurzen ligt de nadruk niet meer op individuele aanvragen, maar op het ondersteunen van de noden aan institutionele capaciteitsversterking op technisch en organisatorisch niveau.

STROMEND WATER IN KAMPALA

© BTC / Ineke Adriaens

Hajati Aisha Kyakuwa is 40 en heeft vijf kinderen. Ze woont in het Katwe-district in Kampala, een sloppenwijk in de Oegandese hoofdstad. Er zijn veel problemen in die sloppenwijken, een ervan is dat ze regelmatig overstroomd worden na zware regenval.

In 2009 werd gestart met de aanleg van afwateringskanalen in de drie districten Bwaise, Katwe en Kisenyi. Een en ander past binnen het project voor integrale milieuplanning en -beheer in Kampala (KIEMP) dat de levenskwaliteit van arme gemeenschappen in de sloppenwijken wil verbeteren. Het project wordt gezamenlijk uitgevoerd door BTC en het stadsbestuur van Kampala.

Aisha vertelt hoe het er vroeger aan toe ging in Katwe: «Regende het, dan steeg het water en stroomde het ons huis binnen.»

Mayemba Abdul Nasser (27, leerkracht) heeft gelijkaardige ervaringen. Hij is geboren en opgegroeid in Katwe en woont er nog steeds: «Vóór de aanleg van het afvoerkanaal leefden we in erg precare omstandigheden. Bij overstromingen liep het water de huizen en winkels binnen, vooral tijdens het regen-

seizoen. De geul was erg diep voor ze werd geplaveid, en ze was erg kronkelig met veel gaten waar afval bleef steken. Zo kon het water niet goed wegstromen.»

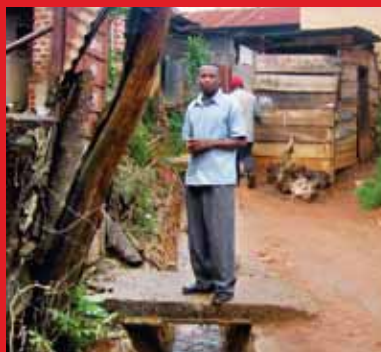
Maar sinds de aanleg van het afvoerkanaal is de situatie enorm verbeterd. Aisha bevestigt dit: «Vorige week heeft het erg hard geregend, maar het water bleef vlotjes wegstromen. We hebben geen stilstaand water meer. De mensen zijn blij. Het afvoerkanaal ligt er netjes bij.»

Aisha en Abdul herinneren zich allebei de uitbraken van cholera, een paar jaar geleden in Katwe, wanneer het vuile regen- en afvalwater de huizen van de mensen binnenstroomde. Stilstaand water in onaangelegde afwateringsgeulen vormde een perfect broeinest voor malariamuggen. Maar nu, sinds het water mooi door het afvoerkanaal stroomt, zijn er minder gevallen van malaria, en alleen minder ernstige gevallen van andere door water overgebrachte ziektes.

«Het leven in Katwe is helemaal veranderd,» besluit Abdul.

Bekijk de interviews met Aisha en Abdul op www.btcctb.org

© BTC / Ineke Adriaens

FEITEN EN CIJFERS

• Het Kampala Integrated Environmental Planning and Management Project (KIEMP) is een project van vijf jaar (2006-2011), dat de Belgische en Oegandese overheid en het stadsbestuur van Kampala financieren voor een bedrag van 6,6 miljoen euro.

• Het project wil de levenskwaliteit van de arme gemeenschappen in de krottenwijken van Kampala verbeteren. Het stadsbestuur van Kampala wordt versterkt inzake milieuplanning en -beheer, de lokale gemeenschappen leren hoe ze de lokale infrastructuur moeten onderhouden, en de milieu- en huisvestingsomstandigheden worden verbeterd.

• Een onderdeel van de verbeterde milieumomstandigheden is de uitbreiding van het afwateringsnetwerk in de projectzone, die ongeveer 35.000 inwoners telt.

• In totaal werd 8,43 km afwatering aangelegd en met stenen bedekt in de drie districten Bwaise, Katwe en Kisenyi.

• Door de aanleg van afwateringskanalen zijn er veel minder overstromingen in deze districten.

• Een van de districten, Bwaise, die op moerasland is gebouwd, overstroomt nog altijd, maar na enkele uren is het water volledig weggetrokken terwijl dat vroeger meerdere dagen duurde.

• Activiteiten rond sociale mobilisering moeten de gemeenschappen zo ver krijgen dat ze de afwateringskanalen netjes houden.

INTERVENTIES IN HET NOORDEN

Infocyclus

De Algemene Informatiecyclus (infocyclus) is een kort opleidingsprogramma voor iedereen die belangstelling heeft in ontwikkelingssamenwerking. De opleiding staat open voor iedereen die actief is (of wil zijn) in de ontwikkelingssamenwerking of de internationale solidariteit.

Spreekers met uiteenlopende achtergronden geven hun standpunt over verschillende thema's van de ontwikkelingssamenwerking. In het opleidingsprogramma komen de verschillende pijlers van de ontwikkelings-samenwerking aan bod:

- de directe bilaterale samenwerking, met DGD en BTC;
- de multilaterale samenwerking, met sprekers van de Wereldbank en het IMF;
- de niet-gouvernementele sector, met de samenwerking van de erkende ngo-koepelorganisaties, zoals CNCd, 11.11.11, Coprogram, de deelname van ngo's waaronder Iteco, Vredeseilanden, Atol, CADTM, om er maar enkele te noemen;
- de universiteiten en onderzoekscentra die hun expertise op het vlak van ontwikkeling delen (IOB, UCL, CIMIC, HIVA enz.);
- de vierde pijler is in 2010 beter vertegenwoordigd, met getuigenissen van personen die over hun privé-initiatieven spreken.

Voor de deelnemers zijn de uitgebreide uitwisselingen een belangrijke troef: de opleiding is een uitgelezen ontmoetingsplaats waar netwerken gebouwd worden en meer dan 30 nationaliteiten met elkaar in aanraking komen. De kwaliteit van het programma wordt erkend door buitenlandse ontwikkelingsorganisaties en de reputatie van de infocyclus steekt de grenzen over: het aantal Europese deelnemers stijgt met 20% tegenover 2009.

De ontwikkeling van het online lesaanbod

Het project voor online lessen, dat in samenwerking met de externe partner Ulg-Labset ontwikkeld werd, is volgroeid. In een tiental lessen kunnen de deelnemers de basisbegrippen onder de knie krijgen, die later in de eigenlijke Infocyclus uitgebreid aan bod komen. Doordat de deelnemers deze vereiste voorkennis via online lessen verwerven, absorberen ze de lesinhoud

beter en is er meer ruimte voor interactiviteit en hoogstaand debat tijdens de residentiële lessen.

Om een echte didactische integratie van het ondersteunend materiaal mogelijk te maken en de link te leggen tussen de online lessen en de residentiële lessen, kunnen de deelnemers zich geleidelijk aan vertrouwd maken met blended learning via de module 'How to Infocycle'. De deelnemers volgen 8 uur les online alvorens ze de residentiële opleiding aanvatten.

Nieuwe examenformule

Er is een nieuwe examenformule voor de deelnemers. Zij krijgen een tekst voorgeschoteld in verband met ontwikkelingssamenwerking die ze in een interactief gesprek met de jury bespreken. De deelnemers worden beoordeeld op hun capaciteit om de pedagogische resultaten van het programma te halen, d.w.z. hun kennis uitbreiden, een kritische geest ontplooien en aangemoedigd worden om zich in te zetten voor internationale solidariteit en/of ontwikkelingssamenwerking.

Overlegplatform 'Train2dev'

Het is ook een doelstelling van het programma om samenwerkingsverbanden te versterken tussen organisaties die begeleiding bieden op het vlak van internationale solidariteit. Een specifieke actie moet dit project tot een goed einde brengen: eerst en vooral inventariseert een online repertorium de korte opleidingen voor volwassenen (www.train2dev.org); vervolgens wordt in overleg met de partners een onderzoek naar 'vraag en aanbod' uitgevoerd waaruit aanbevelingen voor de sector zullen worden gehaald.

KERNCIJFERS 2010

- 11 cycli
- 1.024 deelnemers
- 558 Franstaligen, 466 Nederlandstaligen
- 70% heeft minstens een masterdiploma
- 2/3 vrouwen, 1/3 mannen

Alle informatie over de Infocyclus (programma, inschrijven enz.) vindt u op de website

BTCCTB.ORG > Infocyclus

Trade for Development Centre

WEEK VAN DE FAIR TRADE

De negende Week van de Fair Trade loopt van 29 september tot 9 oktober 2010. Meer dan 60 evenementen sensibiliseren de consument in België om op meer verantwoorde wijze te gaan consumeren.

Uit een opiniepeiling in 2010 van Dedicated Research blijkt dat 80% van de Belgen eerlijke handel kent.

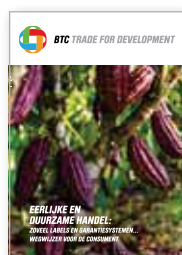
Op twee fronten moet in de komende jaren een inspanning worden geleverd. Enerzijds moeten we jongeren overtuigen die dit soort handel in verhouding tot andere leeftijdsgroepen minder goed blijken te kennen. Anderzijds moeten we aantonen dat een eerlijke aankoop een directe en positieve impact heeft op het leven van de producenten in de ontwikkelingslanden.

De Be Fair and Sustainable Awards

Elk jaar zetten de Be Fair and Sustainable Awards een aantal organisaties voor eerlijke en duurzame handel met de ontwikkelingslanden in de bloemetjes. In 2010 komen er twee nieuwe awards bij: zij belonen het beste initiatief voor eerlijke Zuid-Zuidhandel en de beste eerlijke organisatie van vrouwelijke producenten.

OBSERVATORIUM VOOR EERLIJKE EN DUURZAME HANDEL

Het Trade for Development Centre geeft tal van publicaties uit. Een paar voorbeelden:

Eerlijke en duurzame handel: zoveel labels en garantiesystemen. Wegwijzer voor de consument.

23 garantiesystemen voor eerlijke en duurzame handel worden ontleed.

Palmolie in de wereldhandel – Strategisch belang van een omstreden product

Palmolie illustreert duidelijk de complexe relaties tussen het noordelijk en zuidelijk halfrond. Dit tropisch landbouwproduct doet vragen rijzen over alle componenten van duurzame ontwikkeling.

Biologische landbouw in de landen van het Zuiden. Kansen voor duurzame ontwikkeling?

Productie en commercialisering van bioproducten: een opportuniteit? Certificatie speelt een grote rol om te garanderen dat de geïmporteerde producten van biologische afkomst zijn.

STEUN AAN DE PRODUCENTEN

Informatie over de afzetmarkten

Het Trade for Development Centre beschikt over studies en kennis over de verschillende afzetmarkten. Elke producent die er aanklopt kan deze raadplegen. In 2010 financiert het centrum nog drie studies over de Belgische en Europese markten van eerlijke en duurzame bloemen, goud en sportballen.

Financiële steun aan producentenorganisaties

Het Trade for Development Centre verstrekt ook technische en financiële steun op maat aan organisaties van kleine producenten (coöperaties, groeperingen, privébedrijven) die werken aan kleine projecten van eerlijke en duurzame handel.

Bedoeling is deze organisaties te professionaliseren en hen toegang te verschaffen tot de verschillende markten. De steun van het centrum vertaalt zich concreet in directe financieringen (van 10.000 tot 50.000 euro per jaar voor projecten van één tot tweeëneenhalf jaar), maar ook in bijstand bij het opstellen van financiële plannen en bij de formele redactie van projecten en subsidiedossiers. In 2010 krijgen 23 projecten op die wijze steun.

Ondersteuning van bilaterale projecten

Het Trade for Development Centre werkt een nieuwe coachingmethode uit die speciaal voor de ontwikkelingssamenwerking is uitgedacht. Zij focust op professionelere marketing en empowerment van kleine producenten in het Zuiden. Het programma stoelt op de overdracht van operationele vaardigheden en eenvoudige en beproefde instrumenten en laat alle fases van een integraal marketingplan aan bod komen: marktonderzoek, strategieën, operationele marketing, communicatie en promotie (promomix). Hoe lang het programma duurt, hangt af van de tijd die nodig is om het effectief tot uitvoering te brengen in de begunstigde organisatie.

Sensibilisering

Recent onderzoek¹ bij de schoolgaande jeugd in België toont aan dat de kennis over ontwikkelingssamenwerking bij jongeren vrij beperkt is. Hun basishouding tegenover ontwikkelingssamenwerking is verdeeld (van kritisch tot positief), maar gemiddeld denken ze er positiever over dan volwassenen. Solidariteit is hun voornaamste drijfveer.

Uit hetzelfde onderzoek blijkt ook dat jongeren die via het aanbod van Kleur Bekennen/Annoncer la Couleur een vorming op school krijgen, een opmerkelijk positiever houding tegenover het Zuiden hebben. Dat is een opsteker en een uitstekende motivatie om de sensibilisering, die in 1997 werd gestart, onverminderd voort te zetten. Sinds 2003 voert BTC het programma uit in opdracht van de federale overheid. Het werkt hiervoor samen met provinciale partners in Vlaanderen, Wallonië en Brussel.

Het programma Kleur Bekennen/Annoncer la Couleur (KLB/ALC) ondersteunt scholen bij de sensibilisering van jongeren tot actieve wereldburgers, die deelnemen aan de internationale solidariteit. In iedere provincie kunnen de scholen bij KLB/ALC terecht voor advies op maat, kwalitatief educatief materiaal en scholing.

In 2010 krijgt Kleur Bekennen/Annoncer la Couleur een nieuw kleedje aangemeten. 'Wereldburgerschap in de klas: doe jij het anders?' daagt leraren en vormingswerkers uit om samen met jongeren aan de slag te gaan rond thema's zoals duurzame ontwikkeling, Noord-Zuid en internationale verhoudingen, vredes-educatie, mensenrechten en interculturaliteit. Met een boodschap op maat, een open geest en een vleugje humor gaan de teams van KLB/ALC aan de slag om scholen, leraren en vormingswerkers warm te maken voor deze thema's. In 2010 wordt ook de basis gelegd voor een nieuwe website die moet uitgroeien tot een efficiënt referentie-instrument voor wie op zoek is naar informatie, vorming of goede praktijken over wereldburgerschap.

KLEUR BEKENNEN

Tijdens het schooljaar 2009-2010 biedt Kleur Bekennen 89 vormingen aan voor leraren en toekomstige le-

raren van het basis- en secundair onderwijs. Het werkt daartoe samen met NGO's en diverse organisaties. KLB helpt de talloze aanbieders van vormingen om hun aanbod af te stemmen op de onderwijscontext en in het bijzonder de geactualiseerde vakoverschrijdende eindtermen. Met dat doel organiseert KLB een studiedag onder de titel 'Op goede voet met EDO', waar ruim 130 mensen aan deelnemen².

Tijdens hetzelfde schooljaar ondersteunt Kleur Bekennen meer dan 550 projecten in het basis- en secundair onderwijs. Gedurende een korte of langere periode werken leerlingen samen met hun leraar aan wereldburgerschap in de klas.

De documentatiecentra in Gent en Antwerpen stellen een actueel en breed aanbod aan pedagogisch materiaal ter beschikking. Niet alleen leraars, maar ook andere geïnteresseerde wereldburgers kunnen er terecht voor advies.

www.kleurbekennen.be

ANNONCER LA COULEUR

Tijdens het schooljaar 2009-2010 biedt Annoncer la Couleur 65 vormingsdagen aan voor leraren en jongerenbegeleiders. Annoncer la Couleur hervat de samenwerking met het Institut de la Formation en Cours de Carrière, door zes vormingen in het aanbod van het instituut op te nemen. Nieuw is de vorming 'A la rencontre de l'autre', die inzoomt op de dagelijkse realiteit van migranten, vluchtelingen en mensen zonder papieren.

Tijdens het schooljaar begeleiden de medewerkers van Annoncer la Couleur een 60-tal projecten in scholen en jeugthuizen. Zo'n 5000 jongeren bewandelden daarmee actief het pad van wereldburgerschap.

Om zijn pedagogisch aanbod onder de aandacht te brengen en nieuwe contacten aan te knopen, neemt Annoncer la Couleur in het najaar actief deel aan het 'Salon de l'Education' in Namen, en aan 'Flash', le Forum de l'action sociale et humanitaire in Brussel.

www.annoncerlacouleur.be

1 | Het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking bij jongeren. Ignace Pollet, Renske Aarnoudse; Onderzoeksplatform van de VLIR-UOS – Barometer Draagvlak Ontwikkelingssamenwerking – HIVA - KULeuven, juni 2010.

2 | Studiedag in samenwerking met het Beleidsdomein Onderwijs & Vorming, het departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Coprogram, Milieuzorg op School, VORMEN, Studio Globo en de pedagogische begeleidingsdiensten van de verschillende onderwijsnetten, en in aanwezigheid van Vlaams Minister van Onderwijs Pascal Smet.

MÉÉR DAN ALLEEN MAAR EEN BRUG...

© BTC / Martin Van der Belen

Léocadie Sognon en Eugène Koukou zijn burens. Ze wonen in Natitingou, in het noorden van Benin, in een wijk die door een rivier is ingesloten. Vóór 2010 kon je deze wijk alleen bereiken via een voetgangersbrug, gebouwd op initiatief van Eugène. Bij hoogwater was het te gevaarlijk om de brug te gebruiken. Op zo'n momenten konden de bewoners hun wijk niet uit en hadden ze geen toegang tot markten, scholen, winkels, ziekenhuis, stadshuis...

In 2010 werd een nieuwe brug gebouwd in het kader van het gemeentelijk ontwikkelingsplan. Natitingou is een van de 25 Beninse gemeenten die steun krijgen van de Belgische ontwikkelingssamenwerking om hun ontwikkelingsplannen uit te voeren. De nieuwe brug is een van de meer dan 300 geplande infrastructuurwerken, naast onder meer gemeentehuizen, opslagplaatsen, markten, scholen, straatverlichting, wegen enz. Bovendien op de materiële en de financiële hulp krijgen de gemeenten en hun personeel ook niet-materiële steun, zoals advies en opleiding, zodat ze hun burgers een efficiëntere dienstverlening kunnen aanbieden.

De brug maakt een wereld van verschil voor Léocadie, Eugène en hun burens. Zo kan Eugène nu ook tijdens het regenseizoen zijn maïs gaan verkopen op de markt in het centrum. 'Niet alleen kon ik

mijn oogst niet verkopen, door de vochtigheid en het gebrek aan opslagplaatsen kon ik niks bewaren en zag ik het resultaat mijn noeste arbeid in rook opgaan. De brug verkort ook de afstand naar andere dorpen, waardoor ik op twee markten kan staan in plaats van op één. Dat levert mij extra inkomsten op.'

De bouw van de brug is ook goed nieuws voor de toenemende bevolking in de wijk. Nu is de weg berijdbaar en kunnen vrachtwagens gemakkelijk bouw materiaal aanvoeren. En de gemeente kan nu elektriciteit en wegen aanleggen.

Maar het belangrijkste voor de gezinnen is dat hun kinderen naar school kunnen blijven gaan, ook tijdens het zes maanden durende regenseizoen. 'Vroeger onderbrak een wassende rivier het schooljaar van de kinderen. Nu kunnen ze gemakkelijk oversteken en het hele jaar door naar school gaan. Hoeveel kinderen zijn er niet verdronken in een poging om naar de overkant te zwemmen? Met deze brug zijn de toekomst en de veiligheid van onze kinderen verzekerd.'

Tot slot benadrukken Léocadie en Eugène nog dat de gezondheidscentra nu makkelijker bereikbaar zijn. Ook noodevacuatie, zoals bij een moeilijke bevalling, leveren geen problemen meer op, of het nu regent of niet.

Bekijk de interviews met Léocadie en Eugène op www.btcctb.org

© BTC

FEITEN EN CIJFERS

- Programma ter ondersteuning van de gemeentelijke ontwikkelingsplannen in de departementen Atacora, Donga, Mono en Couffo.

- Duur: 2008-2012.

- Gefinancierd door Benin en België (11,4 miljoen euro).

- Het programma ondersteunt 25 gemeenten, die samen bijna 2 miljoen inwoners tellen.

- Eind 2010 waren er onder meer 61 arrondissementskantoren, 61 hangars en winkels, 99 klaslokalen en 8 jeugthuizen gebouwd.

- Het nieuwe arrondissementskantoor van Djotto zorgde voor een stijging van het aantal geboorteaangiften met 20%.

- Door de bouw van drie klaslokalen in het dorp Missiaffo nam de scholingsgraad van de lokale jeugd toe met 15% à 20%.

- Het project is inmiddels begonnen met het tellen van alle kinderen van 0 tot 12 jaar in de 25 gemeenten om hen een identiteitsdocument te geven.

INTERVENTIES VOOR ANDERE OPDRACHTGEVERS

BTC voert ook interventies uit voor andere donoren dan de Belgische staat. Daarvoor beschikt BTC over een specifiek departement: International Services (IS).

IS gaat op zoek naar strategische allianties en partnerships om de Belgische bilaterale ontwikkelingssamenwerking in een context met meerdere donoren te versterken, door de expertise van BTC ten dienste te stellen van de ontwikkelingspartners.

Balans 2010

In vergelijking met voorgaande jaren ondertekent BTC in 2010 minder nieuwe 'IS-contracten'. BTC wil eerst de uitvoering van de bilaterale portefeuille versterken alvorens het aantal nieuwe interventies voor derden op te voeren. De lessen die we trekken uit de uitvoering van opdrachten voor andere donoren in de Democratische Republiek Congo maken ons waakzamer in het beheer van opdrachten met meerdere donoren, die vaak complexer zijn.

BTC ondertekent een belangrijk contract van 12 miljoen dollar voor het inventariseren van de leerkrachten en het administratief schoolpersoneel en het lokaliseren van alle scholen in heel de Democratische Republiek Congo. Dit ambitieuze project wordt door DFID gefinancierd.

In Mozambique werkt BTC een opdracht uit voor Nederland. Het betreft een Nederlandse financiering voor een project in gedelegeerde samenwerking in de sector van duurzame energie. Het project wil plattelandsontwikkeling aanmoedigen door in de gemeenschapsinfrastructuur systemen te installeren voor zonne-, wind- en waterkrachtenergie. Jammer genoeg hebben de Nederlanders de finale onderhandelingen en dus de ondertekening van het contract om budgettaire redenen uitgesteld.

In 2010 haalt IS de algemene doelstelling om een portefeuille op te bouwen van interventies voor derden die 10% van het bilaterale budget bedraagt.

Voor 2010 worden de gewone uitgaven van IS gedekt door de inkomsten uit de portefeuille van binnenge-

haalde projecten. Vanaf 2012 is het echter niet meer zeker dat deze uitgaven gedekt worden door de inkomsten van de projecten in portefeuille. In 2011 en 2012 moet werk worden gemaakt van intensievere prospectie om meer opdrachten binnen te halen en op die manier de IS-portefeuille te doen groeien.

Daarom is het nodig dat interventies in actieve gedelegeerde samenwerking (via DGD of rechtstreeks via BTC) op langere termijn worden gepland. De steun van DGD is noodzakelijk om opdrachten in de wacht te slepen. Bijvoorbeeld in Burundi, waar België het voortouw neemt in het Fast Track Initiative en in de gezondheidssector, heeft BTC veel inspanningen geleverd om een opdracht in gedelegeerde samenwerking met de Europese Unie binnen te halen.

Opportunities

In 2010 registreren we een totaal van 55 IS-opportunities. Nagenoeg de helft daarvan leidt niet tot de ondertekening van een opdracht. Voor 2011 zijn er voorlopig weinig mogelijkheden in het vooruitzicht.

In Benin is er wel nog een interessante mogelijkheid voor de Europese Unie in samenwerking met het Federale Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV).

In 2011 gaat BTC gericht op zoek gaan naar nieuwe mogelijke opdrachten. Bij voorkeur zijn het de landkantoren van BTC die deze zoektocht doen, bij de programmering van de Indicatieve samenwerkingsprogramma's en bij de onderhandelingen tijdens de gemengde commissies. De strategische positionering van de Belgische ontwikkelingssamenwerking in een of twee prioritaire sectoren per partnerland moet zich vertalen in opdrachten voor andere donoren, meer bepaald en bij voorkeur in actieve gedelegeerde samenwerking. De toekenning van deze opdrachten, waarbij een derde donor aan België delegeert, gebeurt op verzoek van het partnerland en/of de donoren.

IN 2010 ONDERTEKENDE CONTRACTEN MET ANDERE DONOREN

Land	Project	Donor	Sector
Vietnam	Verbetering van de efficiëntie van de hulp via de harmonisering van de beheersprocedures voor officiële ontwikkelingshulp	Like Minded Donor Group (LMDG)	Efficiëntie van de hulp
DR Congo	Inventariseren van de leerkrachten en administratief schoolpersoneel en lokaliseren van de scholen	DFID	Onderwijs
Ghana	Ontwikkeling van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën in de scholen voor de leerkrachten, en van volwassenenonderwijs.	Finexpo	Onderwijs
Ghana	Renovatie van het oude en nieuwe pompstation van Kpong & drinkwatertoevoer in Esakyere	Finexpo	Water
Ghana	Verbetering van de radiologiediensten in ziekenhuizen	Finexpo	Gezondheid
Kenia	Elektrificatie in Nanyuki - Isiolo - Meru	Finexpo	Infrastructuur
Senegal	Installatie van een geïntegreerd maritiem veiligheidssysteem in het <i>Maritime Rescue Coordination Center</i> (MRCC) van Dakar	Finexpo	Infrastructuur

RESEARCH & DEVELOPMENT

BTC wil zijn methodes en instrumenten aanpassen aan de constant evoluerende internationale context van de ontwikkelingssamenwerking. De R&D-cel werkt in 2010 rond vijf thema's die in de huidige context erg belangrijk zijn.

Eerst en vooral ontwikkelt de cel een kader dat de verantwoordelijkheden van BTC en zijn partners vastlegt via een beschrijving van de uitvoeringsmodaliteiten voor de interventies. Bijzondere aandacht gaat daarbij naar de partnerlanden waar de systemen van het land zelf worden gebruikt voor het beheer van de financiën en de overheidsopdrachten. Begin 2010 keurt de minister van ontwikkelingssamenwerking een beleidsnota en richtlijnen voor de beschrijving van deze modaliteiten goed. DGD en BTC beslissen om deze nieuwe strategie toe te passen voor de partnerlanden waar in 2011 een gemengde commissie plaatsvindt.

Een tweede initiatief is het uittekenen van een conceptueel kader voor de verschillende hulpvormen, naargelang de sectorconcentratie in de partnerlanden. Het focust op capaciteitsversterking van de partnerinstellingen en werkt op de integratie en de duurzame bestendiging van de resultaten in het ontwikkelingsbeleid van de partnerlanden.

Een derde opdracht betreft de ontwikkeling van een computerprogramma dat het moet mogelijk maken

om de BTC-interventies periodiek en proactief op te volgen op basis van indicatoren.

Het vierde R&D-project is het opstellen van een conceptnota over institutionele versterking en capaciteitsontwikkeling van de partnerinstellingen. Uit de denkoefeningen van het directiecomité komen verschillende ideeën naar voren die in het actieplan van de cel Governance worden opgenomen.

Tot slot start R&D ook een denkoefening over een beleid voor de technische assistentie en stelt de cel een eerste document op, op basis van een sectorale programma-aanpak in het kader van het groeiende ownership van de partnerinstellingen.

MINDER PESTICIDE VOOR MEER OOGST

© BTC / Dieter Telemans

Met haar zeven kinderen woont Bernadette Uzamukunda (40, weduwe) in een afgelegen dorp in de bergachtige Westelijke provincie van Rwanda. Ze runt er een kleine familieboerderij, maar tot voor kort kon ze met de aardappel oogst amper de eindjes aan elkaar knopen.

Samen met 30 andere boeren uit de Gasizastreek volgde Bernadette in 2009 een opleiding in verbeterde landbouwtechnieken, met de steun van het Belgisch ontwikkelingsagentschap. De boeren leerden er op het veld welke gewassen ze al dan niet met elkaar kunnen combineren, hoe ze met aangepast zaaigoed efficiënter kunnen planten en hoe ze ziektes en plagen onder controle kunnen houden.

De introductie van efficiënte methodes om ziekten en plagen te beheersen voor de prioritaire gewassen in Rwanda zou de landbouwproductie moeten verhogen en het milieu moeten beschermen. De geselecteerde prioritaire gewassen zijn aardappelen, maïs, bananen, maniok, tomaten en pasievruchten.

Vaardigheden maken het verschil

Vóór de leden van de coöperatie deze verbeterde landbouwtechnieken leerden kennen, maakten ze overvloedig gebruik van pesticide en kunstmest.

“Vertoonden mijn gewassen het minste teken van ziekte, dan repte ik me naar de buurtwinkel voor pesticide. Ik sproeide tot twaalf keer, vaak tevergeefs,” herinnert Vincent Kamonyo zich.

“Ik plantte 400 kg en sproeide 12 keer om 2.500 kg te oogsten in een seizoen. Voor dezelfde oogst plant ik nu 200 kg en sproei ik maar 3 keer. Pesticide kopen in het midden van het seizoen was een echte nachtmerrie,” zegt Gaudence Nyirandugu, 52, lid van de coöperatie. In 2010 richt Bernadette, samen met 17 vrouwen en 15 mannen uit haar gemeenschap en met de steun van de lokale overheid, de coöperatie Dushyigikiyamahoro op. Op die manier wil ze haar verworven vaardigheden ten volle benutten. Het is niet alleen een kwestie van middelen samenleggen, samen kunnen ze ook de nodige druk uitoefenen op de markt waar ze hun producten afzetten. En een plaatselijke kostschool contacteerde de coöperatie al om de hele opbrengst van volgend seizoen af te nemen.

De coöperatie bouwde haar eigen opslagruimte voor aardappelzaad, die tot 40 ton zaaigoed kan herbergen. Met eigen opslagruimte kan de coöperatie geselecteerd zaaigoed vers houden en daarnaast kunnen ze dat zaaigoed nu ook verkopen aan hun burens en zo inkomen genereren.

Bekijk het interview met Bernadette op www.btcctb.org

© BTC / Dieter Telemans

FEITEN EN CIJFERS

- Het project voor Integrated Pest Management of geïntegreerde gewasbescherming (2008-2010) werd gefinancierd door België en Rwanda. Het totale budget bedroeg 2,85 miljoen euro.

- In totaal kregen 563 mensen een opleiding, die op hun beurt 24.429 boeren hebben opgeleid, verspreid over het hele land. Niet opgeleide boeren nemen dan weer verbeterde landbouwtechnieken over van hun opgeleide burens.

- De productiviteit is gestegen met 55% (42 ton/ha tegenover 27 voorheen).

- Boeren gebruiken 40% minder zaaigoed.

- Het gebruik van pesticide daalde met 80% (12 kg/ha/seizoen ten opzichte van 60 kg/ha/seizoen voorheen)

- Gezinnen konden bijna 1.000.000 Rwandese frank (€ 1.100) per jaar per hectare besparen.

- Het nieuwe programma ter ondersteuning van het Strategic Plan for Agricultural Transformation (SPAT II) zal deze verwezenlijkingen versterken. Het wordt door België gefinancierd voor een bedrag van 18 miljoen euro.

MILIEUVERSLAG

Dit milieuvorslag beschrijft de krachtlijnen, de belangrijkste resultaten en een aantal markante feiten inzake milieuzorg in 2010. Meer informatie daaromtrent staat in de Milieuverklaring 2011, beschikbaar op WWW.BTCCTB.ORG > OVER BTC > MVO.

MILIEUBEHEERSYSTEEM (MBS)

Het milieubeheersysteem geldt voor alle activiteiten van het hoofdkantoor van BTC in Brussel. In de eerste plaats gaat het over activiteiten die verband houden met de rechtstreekse milieuaspecten: water, energie, papier, mobiliteit, opleiding van het personeel, communicatie, aankoopbeheer, veiligheid van het personeel. Anderzijds betreft het MBS ook de activiteiten die te maken hebben met de onrechtstreekse milieuaspecten: de voorbereiding van de ontwikkelingsprojecten voor het Zuiden (formulering), de activiteiten in België zoals de Infocyclus, het Trade for Development Centre, het Juniorprogramma...

De landkantoren van BTC in de partnerlanden en de ontwikkelingsprojecten en –programma's vallen niet onder het toepassingsgebied van het MBS. Toch ondersteunt en stimuleert BTC daar elk initiatief dat gericht is op beter milieubeheer.

BTC: gecertificeerd voor zijn milieubeheer

In 2010 hernieuwt BTC zijn registratie als EMAS-organisatie (Eco Management and Audit Scheme) bij de Europese Commissie en zijn certificatie van de internationale norm ISO 14001. Deze twee labels getuigen van de inspanningen die organisaties leveren om hun milieuprestaties te evalueren en te verbeteren. Een externe audit controleert jaarlijks de goede werking en de verbeteringen van dit beheersysteem. BTC wordt doorgelicht door AIB Vinçotte. De EMAS-registratie en de ISO 14001-certificatie zijn geldig voor de periode 2010-2013.

MILIEUBELEID

Het milieubeleid van BTC is door het directiecomité goedgekeurd. Het omvat actielijnen, een strategie en doelstellingen. Hieronder leest u een fragment uit het milieubeleid.

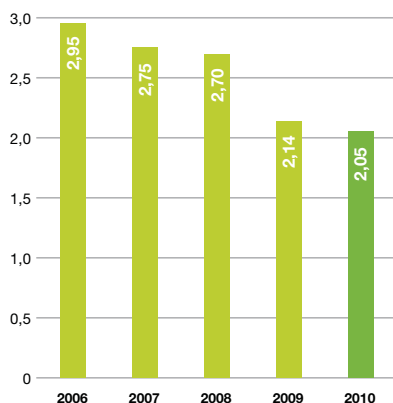
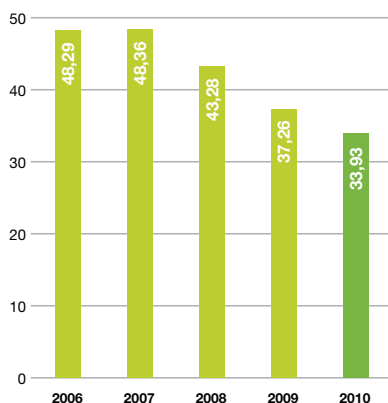
De interventies van de Belgische ontwikkelingssamenwerking focussen op verschillende thema's: onderwijs en vorming, gezondheidszorg, basisinfrastructuur, landbouw en voedselzekerheid, maatschappijopbouw. Ook het milieu en de klimaatverandering zijn bijzondere aandachtspunten, hetzij als activiteitensector (projecten waarin het milieu een centrale zorg is) hetzij als transversaal thema, wanneer de milieuthema's passen in een totaalaanpak.

BTC wil vastberaden zijn engagement opnemen om een eerlijke wereld tot stand te brengen, waarin milieuzorg en respect voor culturen de nodige aandacht krijgen en waarin gestreefd wordt naar permanente verbetering. Dat engagement krijgt invulling op verschillende niveaus:

- Milieuzorg op de zetel van BTC stimuleren om elke vorm van vervuiling te voorkomen door voor

2010-2013 concrete doelen voorop te stellen:

- het papierverbruik met 10% verminderen;
- het waterverbruik met 5%/jaar verminderen;
- het elektriciteitsverbruik met 5%/jaar verminderen;
- Waar mogelijk milieucriteria integreren in de overheidsopdrachten voor leveringen of diensten;
- Werken aan een duurzamer mobiliteitsbeleid en de uitstoot van de vliegvlagen blijven compenseren;
- Communiceren en informeren over het milieu, zowel intern, bij de medewerkers van BTC, als extern, bij de stakeholders in België en in de partnerlanden;
- De milieuwetgeving opvolgen en naleven;
- De integratie van het milieu verbeteren in alle programma's en projecten in België en in het Zuiden, om de milieurisico's (vervuiling, verlies aan biodiversiteit, habitatdegradatie) in te perken en positieve vernieuwingen op het vlak van milieu te stimuleren, zowel in de voorgestelde aanpak en strategie als in de gebruikte technieken en technologie.

**WATERVERBRUIK IN M³
PER PERSOON (VTE)****ENERGIEVERBRUIK IN KWH PER M²****MILIEUPRESTATIES³****WATERVERBRUIK**

In 2010 is het waterverbruik per persoon ongeveer 16% gedaald ten opzichte van 2009 en bedraagt het min of meer 2m³/jaar/persoon.

Doelstelling 2011: het verbruik met 5% verminderen t.o.v. 2010.

Energieverbruik

Met een daling van 8,9% bevestigt 2010 de dalende trend in het stroomverbruik. BTC sloot in 2008 een contract af van drie jaar voor levering van 100% 'groene' stroom. Dit contract loopt af in 2010 en BTC onderzoekt de mogelijkheid om een nieuw soortgelijk contract af te sluiten, rekening houdend met complexe evolutie van de sector.

Sinds 2007 vertoont het verbruik een geleidelijke maar duidelijke daling van ongeveer 12% per jaar.

Doelstelling 2011: het stroomverbruik met 5% verminderen.

Papierverbruik

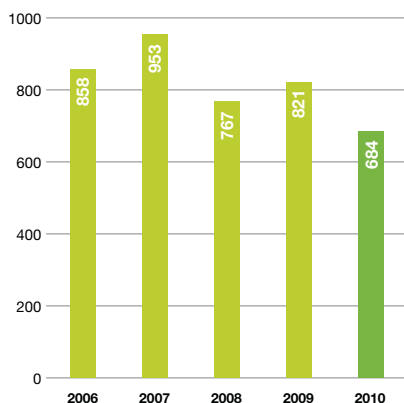
In 2010 vermindert het papierverbruik per voltijds equivalent (vte) aanzienlijk: 684 kopieën/vte/maand t.o.v. 821 kopieën in 2009, of een vermindering van 7,79%. Dat resultaat is relatief aangezien de resultaten in 2009 een stijging in het verbruik te zien gaven.

Om deze resultaten te bestendigen gaan we verder met de sensibilisering van het personeel om nutteloze kopieën te voorkomen en systematischer gebruik te maken van de functie recto-verso en van de scanner. BTC gebruikt Triotec-papier met 50% gerecycleerde vezels. Alle publicaties van BTC worden op gerecycleerd papier en met plantaardige inkt gedrukt.

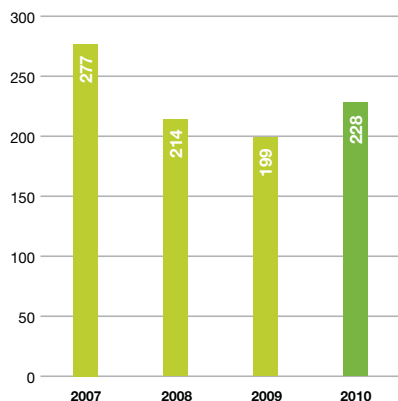
Gasverbruik

De cijfers wijzen op een toename in het gasverbruik van 14% in 2010. Dat is te wijten aan twee opeenvolgende erg strenge winters.

3 | BTC zet in 2010 zijn samenwerking met de Regie der Gebouwen voort en gebruikt systematisch het EIS-systeem (*Environmental Information System*) om de milieuparameters op te volgen. In 2010 kan BTC zo alle gegevens over zijn gasverbruik (verwarming) verzamelen en de evolutie in het verbruik tussen 2007 en 2010 opvolgen.

JAARGEMIDDELTE VAN KOPIEËN
PER VOLTUUR EQUIVALENT

GASVERBRUIK IN KWH PER M²

Mobiliteit

Het personeel van BTC krijgt zijn openbaar vervoer 100% terugbetaald (individuele jaarabonnementen). De fietsvergoeding bedraagt 0,20 €/km.

Drie fietsen staan ter beschikking van het personeel en er werd een overdekte en beveiligde fietsparking aangelegd in een parking van BTC. Douches staan ter beschikking van de fietsers.

Het Trade for Development Centre van BTC maakt gebruik van de carsharing-dienst Cambio voor verplaatsingen binnen de stad.

Na een proefperiode in 2009 wordt telewerk in 2010 structureel ingevoerd. Deze maatregel zorgt voor een vlottere verkeersstroom en minder CO₂-uitstoot.

CO₂-VOETAFDruk EN -COMPENSATIE

In 2010 worden 2.043 CER (*Certified Emissions Reductions*) aangekocht en geannuleerd om de vluchten voor 2009 te compenseren. Er is gekozen voor certificaten van het type *Gold Standard* of gelijkwaardig, die dit jaar komen van een project voor recuperatie van methaangas in een verwerkingscentrum voor huishoudelijk afval in Tanzania, partnerland van de Belgische ontwikkelingssamenwerking.

De CO₂-voetafdruk voor 2010 geeft een daling van 4% te zien voor de vliegtuigreizen. BTC zal in 2011 ongeveer 1.770 CO₂-certificaten moeten aankopen.

MARKANTE FEITEN IN 2010

- BTC hernieuwt zijn EMAS-registratie en ISO 14001-certificatie.
- BTC voert een CO₂-voetafdruk 2009 uit en koopt 2.043 CO₂-certificaten (Gold Standard of gelijkwaardig) ter compensatie van de vluchten voor het jaar 2009.
- BTC organiseert, voor de wereldmilieudag, een lezing door professor Jean-Pascal van Ypersele over klimaatverandering en de impact hiervan op ontwikkelingslanden.
- BTC wordt uitgenodigd om zijn ervaring op het vlak van milieubeheer uit de doeken te doen tijdens het China-Europa-forum dat de *Fondation pour le Progrès de l'Homme* organiseert in Hongkong in juli 2010.
- BTC handhaaft zijn goede resultaten voor verbruik van water (min 16%), stroom (min 9%) en papier (min 8%) maar verbruikt echter meer gas (plus 14%) door twee strenge en lange winters.
- BTC formuleert in Oeganda een eerste project in het kader van het Kyoto-protocol dat de Oegandese regering wil ondersteunen bij de promotie en de uitvoering van projecten in het kader van het mechanisme voor schone ontwikkeling (*Clean Development Mechanism*).
- Een reglementaire milieu-audit door het bedrijf ESHER garandeert dat BTC zich perfect naar de milieuwetgeving voegt.

SOCIAAL VERSLAG

Gelet op het bijzondere juridische statuut van BTC, valt de organisatie onder diverse regelgevingen inzake de rechten en plichten van zijn personeel, met name de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en de wet van 14 december 2000 tot vaststelling van sommige aspecten van de organisatie van de arbeidstijd in de openbare sector. Voorts beschikt BTC over een arbeidsreglement.

PERSONEEL⁴

BTC heeft verschillende categorieën van werknemers, waarvan sommige zeer specifieke eigenschappen hebben.

- De werknemers op de hoofdzetel in Brussel.
- De expats (werknemers die met een Belgisch contract in het buitenland werken). Deze categorie bestaat uit
 - de internationale experts die in de landenkantoren tewerkgesteld zijn (onder meer de plaatselijk vertegenwoordigers),
 - de Technisch Assistenten die in de projecten werken ('coöperanten'),
 - de Junior Assistenten van het Juniorprogramma voor Ontwikkelings-samenwerking.
- Het lokale personeel in de landenkantoren van BTC.

Deze drie categorieën samen vormen het BTC-personeel waarover in dit verslag hoofdzakelijk gerapporteerd wordt.

Hoofdzetel in Brussel

In 2010 neemt het aantal personeelsleden op de hoofdzetel toe met bijna 6% tot een totaal van 202 werknemers (193,3 voltijds equivalenten). De gemiddelde leeftijd van de werknemers is 40,6 jaar.

- 85% van de werknemers werkt voltijds; 15% deeltijds.
- 88% van de werknemers heeft een contract van onbepaalde duur; 12% een contract van bepaalde duur.

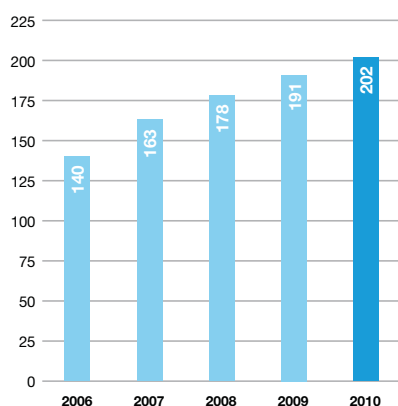
Expats

Eind 2010 telt BTC 254 expats. De stijging ten opzichte van 2009 is voornamelijk toe te schrijven aan het hogere aantal Junior Assistenten. Op 31 december 2010 zijn 78 Junior Assistenten in dienst. Ze hebben een gemiddelde leeftijd van 27 jaar.

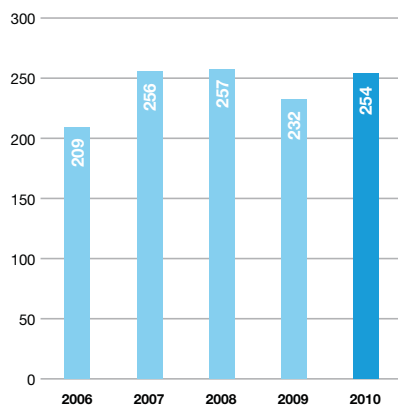
Alle expats werken voltijds. De werknemers in de landenkantoren, zowel de expats als het lokaal personeel, hebben een contract van onbepaalde duur.

De Technisch Assistenten in de projecten hebben allen een contract van onbepaalde duur met termijnclausule. Zij worden immers aangenomen voor de duur van hun project, maar aangezien projecten niet zelden verlengd worden, is het noodzakelijk een termijnclausule op te nemen. Zodra een project definitief wordt afgesloten, loopt het contract van de Technisch Assistent ook af.

WERKNEMERS OP DE HOOFDZETEL IN BRUSSEL

EXPATWERKNEMERS

4 | Gegevens op afsluiting van het boekjaar conform de sociale balans.

De Junior Assistenten hebben ook een contract van onbepaalde duur met termijnclausule. Het Juniorprogramma biedt jongeren de kans om maximaal voor 2 jaar in een project te werken.

Lokaal personeel

Op 31 december 2010 werken in totaal 201 lokale medewerkers in de verschillende landenkantoren van BTC.

Man/Vrouw

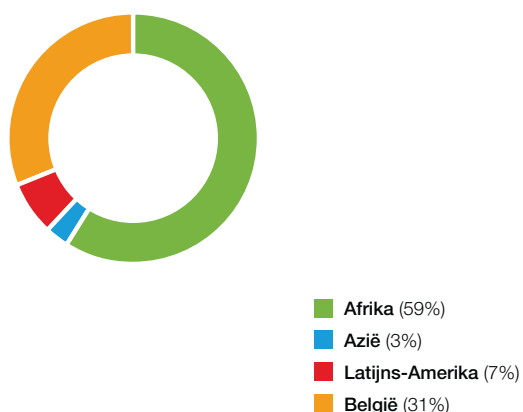
De personeelscategorie van de expats bestaat hoofdzakelijk uit mannen (87%). Dat is conform de algemene tendens voor expatfuncties bij internationale bedrijven. BTC heeft in dat verband specifieke maatregelen opgenomen in zijn gids voor rekrutering en selectie en besteedt bijzondere aandacht aan de begeleidende arbeidsvoorwaarden voor expats en hun gezin. In de andere categorieën is de verhouding evenwichtiger.

	Mannen	Vrouwen
Hoofdzetel Brussel	45%	55%
Expats	87%	13%
Junior Assistenten	42%	58%
Lokaal personeel	60%	40%

Geografisch

Het totale personeelsbestand van BTC voor 2010 bedraagt 657 werknemers. De geografische uitsplitsing wordt gegeven in onderstaand diagram.

GEOGRAFISCHE UITSPLOITING VAN HET PERSONEELSBESTAND

LOONBELEID

Hoofdzetel Brussel

De wet van 21 december 1998 tot oprichting van BTC bepaalt dat de lonen bij BTC in overeenstemming moeten zijn met de lonen die de Belgische overheid betaalt. De lonen van het BTC-personeel mogen niet hoger liggen dan die van de ambtenaren in de federale overheidsdiensten.

Bovenop het brutoloon krijgen de werknemers maaltijdcheques, een (externe) groepsverzekering voor pensioensparen, een hospitalisatie- en bijstandverzekering, en integrale terugbetaling van de kosten voor het openbaar vervoer.

Nieuwe medewerkers worden op basis van een formele functiebeschrijving en een bijbehorende functieclassificatie in een bepaalde loonschaal geplaatst, overeenkomstig het loonbeleid dat op 12/09/2006 door de Raad van Bestuur is goedgekeurd. De lonen stijgen jaarlijks volgens de anciënniteit in de functie. Voor mannen en vrouwen worden dezelfde loonschalen gebruikt; er is dus geen verschil tussen de lonen voor mannen en vrouwen.

Alle BTC-medewerkers kunnen de functieclassificatie, de functiebeschrijvingen en de loonschalen vrij raadplegen op het bedrijfsnetwerk.

Expats

Het loonbeleid voor de expats sluit aan bij de aanpak van de Belgische Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en houdt rekening met de internationale arbeidssituatie.

Concreet wordt er gewerkt met een voorlopige looninschaling, geïnspireerd op een Hay-classificatie, aangevuld met expat- en hardshipvergoedingen. BTC biedt ook de klassieke expatvoordelen (huisvesting, schoolvergoeding enz.), inclusief de nodige verzekeringen.

BTC respecteert uiteraard alle regels in de Belgische fiscale wetgeving. Daardoor is het agentschap echter minder aantrekkelijk als overzeese werkgever ten opzichte van vergelijkbare ontwikkelingsorganisaties in Europa, die niet onder een vergelijkbare fiscale regeling vallen.

Junior Assistenten

De Junior Assistenten werken in het kader van het Junior Programma voor ontwikkelingssamenwerking. Dat programma biedt alle Juniors dezelfde voorwaarden, waaronder een arbeidscontract, een maandloon, een 13^e maand, huisvesting, sociale zekerheid en de noodzakelijke verzekeringen.

In 2009 wordt de opleiding en de voorbereiding van de Junior Assistenten onder een apart contract van bepaalde duur gebracht. Het is de bedoeling dat het specifieke expatcontract van de Juniors pas geactiveerd wordt bij effectief vertrek naar het terrein.

Lokaal personeel

BTC wil zich profileren als een correcte en interessante werkgever in de partnerlanden met aandacht voor de lokale arbeidsmarkt.

In 2010 wordt het goedgekeurde beleid rond de salarissen voor de lokale medewerkers verder uitgevoerd. Dit betekent dat, per land, de mediaanpositie wordt bepaald voor de verschillende functieniveaus ten opzichte van een aantal vergelijkbare organisaties.

Op basis hiervan worden loonschalen ingevoerd voor de verschillende functieklassen.

De invoering van het loonbeleid houdt ook in dat het basisloon jaarlijks evolueert en aan de stijging van de levensduurte kan worden aangepast.

Lokale personeelswerving

BTC wil zoveel mogelijk gebruik maken van lokale medewerkers om zijn opdracht uit te voeren. Door de lokale medewerkers te coachen en de kans te geven opleidingen te volgen, wil BTC ook de lokale capaciteiten in de partnerlanden versterken.

In ieder land wordt gewerkt met objectieve, transparante en open rekruteringsprocedures. Lokale medewerkers ondertekenen een arbeidsovereenkomst die door plaatselijke juristen is goedgekeurd en die de lokale wetgeving respecteert. Alle sociale en fiscale regels worden strikt in acht genomen.

© BTC / Dieter Telemans

© BTC / Eric Gamache

VERLOOP VAN PERSONEEL**Hoofdzetel Brussel**

Het personeelsverloop (ontslag en vertrek van werknemers) bedraagt 6,4% in 2010. Dat is een lichte daling ten opzichte van 2009 (7,2%). Jonge werknemers verlaten BTC makkelijker dan oudere, vooral in functie van mooie kansen bij andere werkgevers.

INSTROOM HOOFDZETEL VOLGENS LEEFTIJD (1/1 – 31/12/2010)

Leeftijd	Mannen	Vrouwen	Totaal
20-30 jaar	5	13	18
31-40 jaar	3	12	15
41-50 jaar	2	3	5
51-60 jaar	4	2	6
61-70 jaar	0	0	0
Totaal	14	30	44

UITSTROOM HOOFDZETEL (1/1 – 31/12/2010)

Reden	Mannen	Vrouwen	Totaal
Onderling overleg	1	0	1
Vervangingscontract	1	0	1
Contract van bepaalde duur	7	6	13
Overplaatsing zetel - terrein	5	5	10
Opzeg werknemer	0	7	7
Ontslag	2	3	5
Pensioen	2	0	2
Totaal	18	21	39

Expats**INSTROOM EXPATS (1/1 – 31/12/2010)**

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Expats	46	16	62
Junior Assistenten	25	39	64
Totaal	71	55	126

UITSTROOM EXPATS (1/1 – 31/12/2010)

Reden	Mannen	Vrouwen	Totaal
Expats			
Pensioen	0	0	0
Einde contract	47	11	58
Opzeg werknemer	4	3	7
Ontslag	2	1	3
Totaal	53	15	68
Junior assistenten			
Einde contract	20	24	44
Opzeg werknemer	1	3	4
Ontslag	1	1	2
Totaal	22	28	50
Algemeen totaal	86	40	126

MOBILITEIT

Mobiliteit wordt aangemoedigd, want medewerkers begrijpen de uitdagingen van 'de andere kant' des te beter wanneer ze ook elders gewerkt hebben.

2010 wordt gekenmerkt door een behoorlijk aantal succesvolle carrière-bewegingen tussen BTC-Brussel en BTC-terrein: 10 medewerkers van de hoofdzetel (5%!) ruilen Brussel voor een nieuwe functie op het terrein; omgekeerd wagen 9 medewerkers zich aan de overstap van het terrein naar Brussel. Daarnaast zijn er ook nog 6 medewerkers die op het terrein blijven maar in een ander land een functie opnemen.

VERZUIM

In 2010 bedraagt het verzuimcijfer voor de hoofdzetel 2,96%. Dit cijfer ligt hoger dan het door SD-Worx gepubliceerde verzuimcijfer 2010 voor België: 2,42%.

Het ziekteverzuimpercentage is de verhouding van het aantal ziekte-dagen ten opzichte van de te werken dagen. Alleen kortdurend ziekteverzuim (afwezigheid wegens ziekte minder dan 1 maand) wordt in rekening gebracht bij deze berekening.

OPLEIDING

In 2010 legt BTC verder de nadruk op een strategische aanpak van de opleidingen. Een belangrijke uitschieter is een vijfdaagse leiderschapsopleiding voor leidinggevendenden op de hoofdzetel en het terrein. In het kader van het competentienetwerk Train4Dev geven internationale experts een opleiding over de belangrijkste deelaspecten van personeelsbeheer. In samenwerking met het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid (OFO) krijgen de interne opleidingsverantwoordelijken van de verschillende diensten een driedaagse Train-the-Trainer-opleiding. Dat sluit aan bij de beslis-

sing om het personeel beter in staat te stellen zoveel mogelijk opleidingen intern te organiseren.

De briefing vóór vertrek in Brussel voor het terreinpersoneel wordt nog beter afgestemd op de behoeften van het terrein. Nieuw is de organisatie van opleidingen in People Management in Rwanda, DR Congo en Benin, waaraan verschillende internationale en lokale medewerkers uit de regio deelnemen (regionale opleidingen). Op verzoek van Congo organiseert BTC zelfs twee People Management opleidingen voor directeurs van het ministerie van onderwijs.

Het zomerseminarie 2010 voor technisch assistenten is modulair opgebouwd. Zo zijn er workshops rond projectbeheer, kapitalisatie, Outcome Mapping, Monitoring & Evaluatie en een reflectie over de toekomstige invulling van de technische assistentie. Voorafgaand aan het eigenlijke zomerseminarie vind er opnieuw een zeer gesmaakte opleiding plaats in Public Finance Management (PFM).

FORSE TOENAME VAN HET AANTAL UREN OPLEIDING

Tegenover 2009 is het aantal uren opleiding meer dan 50% gestegen. Met net geen 25.000 uur halen we een gemiddelde van 5 opleidingsdagen per medewerker, wat precies overeenstemt met het streefdoel dat HR zich gesteld heeft in de nieuwe HR Management Principles. Het totale opleidingsbudget geeft daarentegen slechts een lichte stijging te zien ten opzichte van 2009. Dat bewijst dat het opbouwen van interne opleidingscapaciteit een positief effect heeft op het gebruik van de beschikbare middelen.

AANTAL UREN OPLEIDING (HOOFDZETEL EN TERREIN)

	2009	2010	Vershil
Personeel hoofdzetel	6.545	8.257	+26%
Personeel terrein	9.353	16.740	+79%
Totaal	15.898	24.996	+57%

OPLEIDING VOLGENS GESLACHT

	2009	2010
Man	62%	56%
Vrouw	38%	44%

LOOPBAANONTWIKKELING

Sinds 2007 beschikt BTC over een programma voor loopbaanontwikkeling: de 'ontwikkelcirkels'. De ontwikkelcirkels stellen de leidinggevende in staat om zijn rol als coach en begeleider van zijn medewerkers ten volle op te nemen. Ze vergemakkelijken de communicatie, dragen bij tot het behalen van de doelstellingen en stimuleren de ontwikkeling van de medewerkers.

Een ontwikkelcirkel omvat 4 gesprekken;

- Het functiegesprek, waarin duidelijk wordt gemaakt wat van de medewerker verwacht wordt.
- Het planningsgesprek, waarin individuele doelstellingen worden geformuleerd.
- Het functioneringsgesprek, waarin de medewerker wordt opgevolgd.
- Het evaluatiegesprek, waarin de medewerker wordt geëvalueerd ten opzichte van de vooropgestelde doelstellingen.

Ontwikkelcirkels zijn gericht op een betere individuele en organisatorische werking. Zij hebben geen impact op het loon.

In 2010 worden de nodige opleidingen over de toepassing van de ontwikkelcirkels georganiseerd.

Zowel voor de hoofdzetel als voor het terrein gebeurt er in 2010 een reporting over de implementatie van de ontwikkelcirkels. De plaatselijk vertegenwoordigers krijgen de instructie om voor iedere technisch assistent ten minste een evaluatierapport op te stellen aan het eind van het project.

TELEWERK

Om het privé- en beroepsleven beter op elkaar af te stemmen en om de werknemer te laten werken op een plaats die beter aangepast is aan het uitvoeren van bepaalde taken, biedt BTC zijn personeel de keuze uit twee vormen van telewerk.

Occasioneel telewerk stelt de medewerkers in staat maximaal 10 werkdagen per kalenderjaar thuis te werken. In 2010 maken 29 werknemers hiervan gebruik.

Structureel telewerk biedt het personeel de mogelijkheid om een vaste dag per week thuis te werken. In 2010 kiezen 20 medewerkers voor deze vorm van telewerk.

Voor meer informatie

BTCCTB.ORG >
Juniorprogramma

SOCIAAL OVERLEG

Het Basisoverlegcomité (BOC) is de officiële vergadering tussen de werkgever en de drie vakbondsvertegenwoordigers. Het BOC komt periodiek samen en wordt voorgezeten door de Voorzitter van het Directiecomité. Tijdens deze bijeenkomsten stelt BTC, op initiatief van de vakorganisaties, verschillende dossiers voor die betrekking hebben op het BTC-personeel (individuele gevallen worden niet besproken). De vakbonden worden uitgenodigd om hun advies te geven.

Het wettelijk kader voor het BOC is de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, en de bijbehorende koninklijke uitvoeringsbesluiten. Het Basisoverlegcomité maakt deel uit van het Sectorcomité VII (KB van 30/7/2003, gepubliceerd in het Belgische Staatsblad op 29/9/2003).

In 2010 komt het Basisoverlegcomité drie keer bijeen. Directie en vakbonden beslissen om ad-hoc samen te komen.

JUNIORPROGRAMMA

Het Juniorprogramma van de Belgische ontwikkelingssamenwerking geeft jongeren de kans een eerste werkervaring op te doen in de ontwikkelingssamenwerking. De junior assistenten gaan in een bilateraal ontwikkelingsproject aan de slag en worden daarin begeleid door medewerkers in Brussel en een coach op het terrein.

Het Juniorprogramma organiseert ieder jaar in januari een selectieprocedure. Vervolgens worden twee maal per jaar de profielen van de kandidaten vergeleken met de profielen die door de projecten gezocht worden.

In 2010 zijn 70 van de 304 kandidaten geslaagd en in de wervingsreserve opgenomen. 61 van de 81 beschikbare posten op het terrein wordt ingevuld. Dat brengt het aantal aanstellingen sinds de start van het project in 2006 op 224. Sinds eind 2009 zijn 15 juniors bij een ngo-project aan de slag gegaan.

Het werk rond de herformulering, de evaluatie van de openstelling naar ngo's en de enquête over de impact van het Juniorprogramma staan in 2010 centraal.

- Op grond van de eerder bemoedigende conclusies en aanbevelingen van de tussentijdse evaluatie

wordt een projectformulering voor de periode 2011-2016 gemaakt.

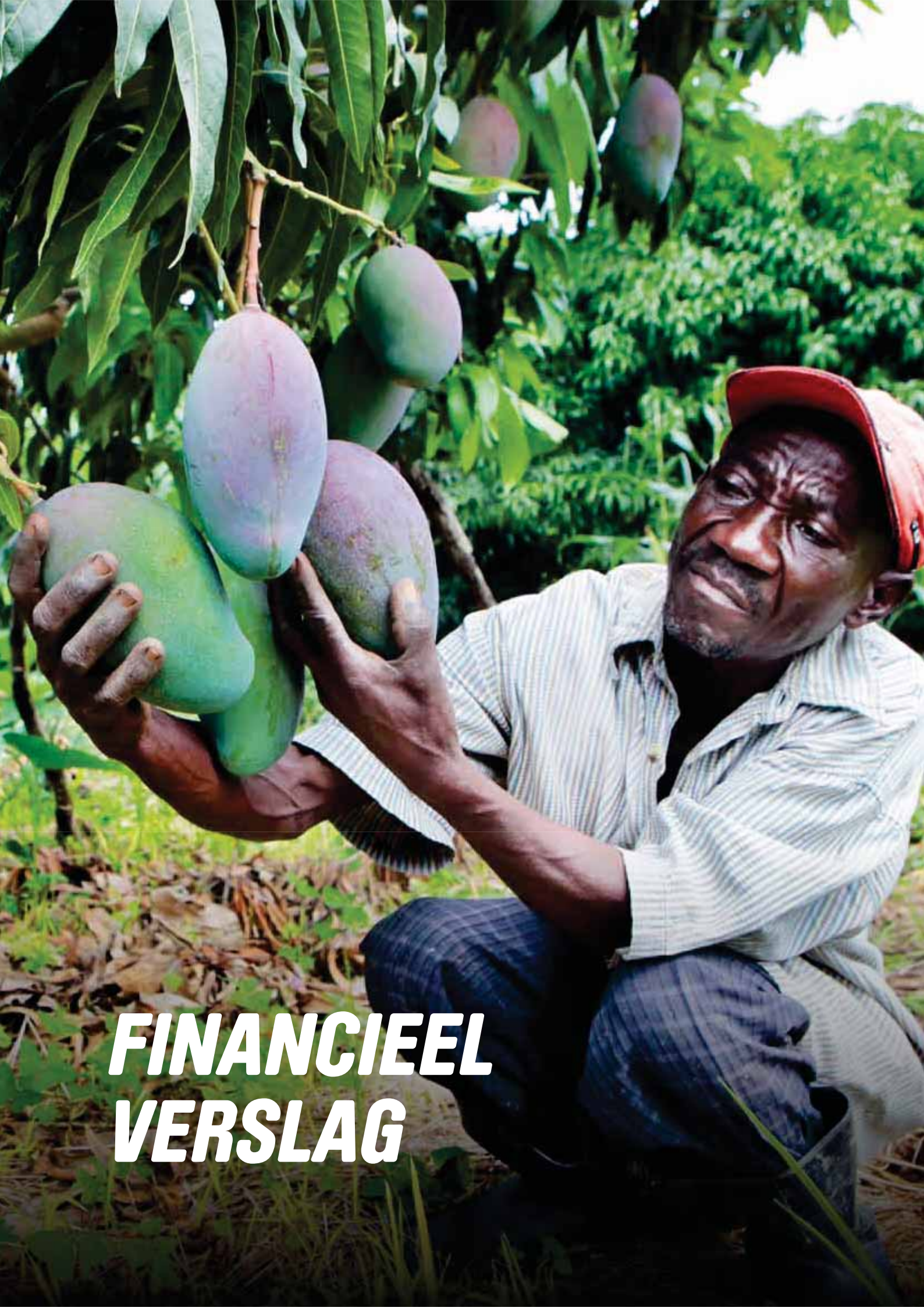
- Een bevestiging bij juniors in een ngo en bij de ngo's zelf toont aan dat het werk op het terrein een positieve ervaring is en dat de terbeschikkingstelling van juniors zo snel mogelijk naar alle internationale Belgische organisaties moet worden uitgebreid.
- Aan de hand van een enquête bij de gewezen juniors zijn we nagegaan in welke mate het juniorprogramma hen helpt een carrière te starten in de ontwikkelingssamenwerking.
 - 76% van de ex-juniors vindt binnen de 4 maanden werk;
 - 65% is aan de slag in de ontwikkelingssamenwerking (in het Noorden of het Zuiden);
 - 89% wil verder blijven werken in de sector;
 - Het juniorprogramma heeft duidelijk een positieve impact op de verdere loopbaan van de gewezen juniors.

Het is ook een doelstelling van het Juniorprogramma om de Belgische bevolking te sensibiliseren voor internationale solidariteit. Daarvoor werd een blog voor de juniors gecreëerd (blogcooperation.be). In 2010 bezoeken maandelijks gemiddeld 3576 mensen de blog; dit betekent een toename van 58% ten opzichte van 2009.

Dankzij de blog krijgen de bezoekers een duidelijker beeld van wat de juniors beleven en realiseren op het terrein. Zo is er bijvoorbeeld het initiatief van Marie Colinet en Nicolas De Caluwé, die een educatief spel (Lud'éco) hebben gemaakt om de Beninse jeugd te sensibiliseren voor de goede praktijken op het vlak van hygiëne en milieubeheer. Dit spel heeft niet enkel een positieve impact voor het project en de begunstigden, maar inspireert ook andere ontwikkelingsspelers binnen en buiten BTC.

En de blog blijft verder evolueren; zo beschikt die sinds september 2010 ook over een pagina op Facebook om nieuwe lezers te bereiken via sociale netwerken.

Op die manier kunnen de blogartikels maar ook andere initiatieven gedeeld worden. We denken hier bijvoorbeeld aan de prijs die Koen Sneyers en Pauline Bourtembourg winnen in de wedstrijd voor jonge amateurfotografen, georganiseerd in het kader van de European Development Days. De door een professionele jury geselecteerde foto's worden tijdens een openluchttenoonstelling aan een breed publiek getoond.

FINANCIEEL VERSLAG

VERSLAG VAN HET COLLEGE VAN COMMISSARISSEN

Verslag van het college van commissarissen aan de algemene vergadering der aandeelhouders van de vennootschap BELGISCHE TECHNISCHE COÖPERATIE NV over de jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2010

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen en meer bepaald overeenkomstig artikel 144 van het Wetboek van Vennootschappen, dat krachtens artikel 29, § 1, van de wet van 21 december 1998 tot oprichting van de "Belgische Technische Coöperatie" in de vorm van een vennootschap van publiek recht op haar van toepassing is, brengt het college u verslag uit in het kader van het mandaat van commissaris dat het werd toevertrouwd. Dit verslag omvat zijn oordeel over de jaarrekening evenals de vereiste bijkomende vermeldingen informatie.

Verklaring over de jaarrekening zonder voorbehoud

Het college van commissarissen heeft de controle uitgevoerd van de jaarrekening van de "Belgische Technische Coöperatie" over het boekjaar afgesloten op 31 december 2010, opgesteld op basis van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van 149.412.455 EUR en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van 375.315 EUR.

Het opstellen van de jaarrekening valt onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, het implementeren en het in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening zodat deze geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, bevat. Deze verantwoordelijkheid omvat eveneens het kiezen en het toepassen van geschikte waarderingsregels, en het maken van boekhoudkundige ramingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het is de verantwoordelijkheid van het college van commissarissen een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van zijn controle. Het college van commissarissen heeft zijn controle uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen en volgens de in België geldende controlenormen, zoals uitgevaardigd door het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Deze controlenormen vereisen dat de controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Overeenkomstig deze controlenormen heeft het college van commissarissen controlewerkzaamheden uitgevoerd ter verkrijging van controle-informatie over de in de jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De selectie van deze controlewerkzaamheden is afhankelijk van zijn beoordeling die een inschatting omvat van het risico dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten.

Bij het maken van zijn risico-inschatting houdt het college van commissarissen rekening met de bestaande interne controle van de vennootschap met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening ten einde in de gegeven omstandigheden de gepaste werkzaamheden te bepalen maar niet om een oordeel over de doeltreffendheid van de interne controle van de vennootschap te geven. Het college heeft tevens de gegrondheid van de waarderingsregels, de redelijkheid van de boekhoudkundige ramingen gemaakt door de vennootschap, alsook de voorstelling van de jaarrekening als geheel beoordeeld. Ten slotte heeft het college van commissarissen van de raad van bestuur en van de verantwoordelijken van de vennootschap de voor haar controlewerkzaamheden vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen. Het college is van mening dat de door zijn controle verkregen informatie een redelijke basis vormt voor het uitbrengen van zijn oordeel.

Naar zijn oordeel geeft de jaarrekening afgesloten op 31 december 2010 een getrouw beeld van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van de vennootschap, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Bijkomende vermeldingen en informatie

Het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, alsook de naleving door de vennootschap van het Wetboek van Vennootschappen en van de statuten, vallen onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur.

Het is de verantwoordelijkheid van het college van commissarissen om in zijn verslag de volgende bijkomende vermeldingen op te nemen die niet van aard zijn om de draagwijdte van zijn verklaring over de jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag behandelt de door de wet vereiste inlichtingen en stemt overeen met de jaarrekening. Het college van commissarissen kan zich echter niet uitspreken over de beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd, alsook van haar positie, haar voorzienbare evolutie of de aanmerkelijke invloed van bepaalde feiten op haar toekomstige ontwikkeling. Het college van commissarissen kan evenwel bevestigen dat de verstrekte gegevens geen onmiskenbare inconsistenties vertonen met de informatie waarover het beschikt in het kader van zijn mandaat.
- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- Het college van commissarissen dient u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen. De verwerking van het resultaat die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Omwille van de landen waar de BTC haar activiteiten uitoefent in het raam van haar sociaal oogmerk is ze blootgesteld aan inherente risico's van fraude en fouten. Zoals aangegeven in het beleidsverslag heeft de BTC maatregelen getroffen om deze risico's zo goed mogelijk op te sporen en te beheersen.

Brussel, 31 mei 2011

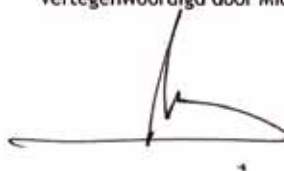
CDP CB & Co / BST Bedrijfsrevisoren
vertegenwoordigd door Chantal Bollen

BDO Bedrijfsrevisoren Burg. CVBA
vertegenwoordigd door Michel Grignard

Jozef Beckers
Raadsheer in het Rekenhof

Didier Claisse
Raadsheer in het Rekenhof

JAARVERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR AAN DE JAARVERGADERING VAN 30 JUNI 2011

Overeenkomstig het wetboek van vennootschappen brengt BTC verslag uit over de activiteiten van de vennootschap en het beleid tijdens het voorbije boekjaar, afgesloten per 31 december 2010.

VOORAFGAANDE OPMERKING

De voorgelegde jaarrekening is het resultaat van de consolidatie van de activiteiten van openbare dienst, uitgevoerd op verzoek van de Belgische staat, en van de activiteiten voor derden, uitgevoerd op verzoek van andere organen.

In het kader van de activiteiten van BTC moet een onderscheid gemaakt worden tussen drie soorten kosten en inkomsten:

- kosten van de samenwerkingsprestaties;
- kosten van de zetel;
- kosten van de plaatselijke vertegenwoordigingen, die gelijkgesteld worden met kosten van de zetel.

Overeenkomstig de wet tot oprichting van BTC worden de kosten van de zetel en de vertegenwoordigingen – werkingskosten – geboekt op andere rekeningen dan die welke voor de samenwerkingsprestaties worden gebruikt.

In het kader van de projecten in medebeheer in Rwanda en de naleving van de Rwandese wetgeving op de overheidsopdrachten, volgt BTC in 2010, net zoals in 2009, de bepalingen van die wetgeving met betrekking tot documentair krediet.

Voor belangrijke investeringsdossiers is de werkwijze als volgt: het bevoegde Rwandese ministerie gaat met de leverancier een contractuele verbintenis aan met een documentair krediet. BTC geeft vervolgens een 'verklaring van geen bezwaar' op het voorleggen van de werkwijze.

Alle financiële middelen worden op een rekening gestort bij de Nationale Bank van Rwanda, die niet op naam van BTC staat. De Nationale Bank van Rwanda voert het contract verder uit, waarbij de coördinator niet meer tussenkomt voor de betaling van de leverancier via de rekening in medebeheer bij de Nationale Bank van Rwanda. De betaling gebeurt automatisch indien alle documenten van het krediet conform de contractbepalingen van het krediet zijn.

BTC registreert in zijn boekhouding het dossier van het documentair krediet als een uitgave op het project. Bij niet-honorering registreert BTC het rapport van de Nationale Bank van Rwanda als inkomsten.

TOELICHTING BIJ DE JAARREKENING

Het ontwerp van jaarrekening werd opgesteld overeenkomstig de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen, meer bepaald boek II, titel I met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen.

TOELICHTING BIJ DE ACTIVITEITEN

De vennootschap heeft het afgelopen boekjaar een winst gerealiseerd van 375.315 EUR, tegenover een winst van 343.337 EUR op het einde van vorig boekjaar.

TOELICHTING BIJ DE JAARCIJFERS

De jaarrekening geeft de volgende situatie weer:

Balanstotaal	149.412.455
Omzet	254.603.722
Te bestemmen winst van het boekjaar	375.315
Overgedragen winst van vorig boekjaar	8.482.165
Te bestemmen winstsaldo	8.857.480

BALANS NA RESULTAATVERWERKING

De balansen van het laatst afgesloten en het voorgaande boekjaar worden hierna in beknopte vorm weergegeven (bedragen in EUR).

ACTIVA	31/12/2010	%	31/12/2009	%
Vaste activa	1.406.013	0,9	1.646.044	1,2
Vorderingen > 1 jaar	-	-	-	-
Subtotaal	1.406.013	0,9	1.646.044	1,2
Vlottende activa ≤ 1 jaar	78.249.555	52,4	96.613.578	72,4
Geldbeleggingen	-	0,00	21.396.687	16,00
Liquide middelen	57.578.699	38,5	2.750.667	2,1
Overlopende rekeningen	12.178.188	8,2	11.147.017	8,3
TOTAAL VAN DE ACTIVA	149.412.455	100,0	133.553.993	100,0

PASSIVA	31/12/2010	%	31/12/2009	%
Eigen vermogen	16.762.311	11,2	16.386.996	14,2
Voorzieningen en uitgestelde belastingen > 1 jaar	2.440.475	1,6	2.084.695	1,9
Subtotaal	19.202.786	12,8	18.471.691	16,1
Voorzieningen en uitgestelde belastingen ≤ 1 jaar	-	-	-	-
Schulden ≤ 1 jaar	128.920.078	86,3	51.000.944	32,8
Overlopende rekeningen	1.289.591	0,9	64.081.358	51,0
TOTAAL VAN DE PASSIVA	149.412.455	100,0	133.553.993	100,0

Uit voorgaande gegevens kunnen de volgende ratio's worden afgeleid:	31/12/2010	31/12/2009
Liquiditeit (vlottende activa korte termijn / schulden korte termijn)	0,61	1,89
Solvabiliteit (eigen vermogen / totaal vermogen)	11,22%	12,27%

RESULTATENREKENING

Hierna worden de voornaamste gegevens uit de resultatenrekening van de laatste twee boekjaren beknopt weer-gegeven (bedragen in EUR).

	31/12/2010	31/12/2009
Omzet	254.603.722	237.733.429
Andere bedrijfsopbrengsten	22.897.111	23.262.296
Aankopen	225.384.150	210.619.251
Diensten en diverse goederen	8.571.057	8.913.974
Personeelskosten	42.745.355	41.070.995
Afschrijvingen	532.852	663.407
Voorzieningen risico's & kosten	355.780	-99.382
Andere bedrijfskosten	197.160	134.809
Bedrijfsresultaat	-285.521	-307.328
Financieel resultaat	648.352	665.024
Uitzonderlijk resultaat	12.484	-14.359
Onttrekking aan / overboeking van de uitgestelde belastingen	-	-
Belastingen op het resultaat	-	-
Resultaat van het boekjaar	375.315	343.337
Onttrekking aan / overboeking van de belastingvrije reserves	-	-
Te bestemmen resultaat van het boekjaar	375.315	343.337

RESULTAATVERWERKING

Te bestemmen winstsaldo	(+) 8.857.480
- te bestemmen winst van het boekjaar	(+) 375.315
- overgedragen winst van het vorige boekjaar	(+) 8.482.165
Toevoeging aan het eigen vermogen (toevoeging aan de wettelijke reserve)	(-) 18.766
Over te dragen winst	(-) 8.838.714

TOELICHTING BIJ DE BALANSRUBRIEKEN – ACTIEF

VASTE ACTIVA

1.406.013 €

De vaste activa betreffen alleen de activa van de zetel en de plaatselijke BTC-vertegenwoordigingen.

De vaste activa die in het kader van samenwerkingsprestaties worden gerealiseerd, worden immers onmiddellijk bij hun realisatie volledig ten laste genomen volgens de argumentatie dat activa bij het afsluiten van een samenwerkingsprestatie aan het partnerland worden overgedragen.

De immateriële vaste activa bestaan uit diverse computerprogramma's, waaronder voornamelijk het boekhoudprogramma *Navision Financials*®.

De financiële vaste activa bestaan uit waarborgen die gestort werden door de plaatselijke vertegenwoordigingen. Voor de zetel zijn er geen gestorte waarborgen.

VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR	78.249.555 €
Handelsvorderingen	77.722.847 €
Klanten	76.310.960 €
Op te stellen facturen voor de samenwerkingsprestaties die op 31 december 2010 nog niet gefactureerd waren, maar die betrekking hebben op het boekhoudjaar	1.370.980 €
Te ontvangen creditnota's en gestorte voorschotten	21.836 €
Leveranciers debet saldi	19.071 €
Overige vorderingen	526.708 €
Terug te vorderen BTW	14.217 €
R/C beursstudenten	342.285 €
R/C huurgaranties expats	107.840 €
Diversen	62.366 €

In 2010 werden alle nieuwe geldbeleggingen bij de Bank van de Post geplaatst.

LIQUIDE MIDDELEN	57.578.699 €
Bankrekening (van de zetel en de vertegenwoordigingen) en kas	57.578.699 €
OVERLOPENDE REKENINGEN	12.178.188 €
Deze rubriek bestaat uit diverse over te dragen kosten en verkregen opbrengsten uit de lopende activiteiten:	
Saldi op de datum van afsluiting van de bankrekeningen van de samenwerkingsprestaties in regie; laatstgenoemde worden immers beschouwd als toekomstige lasten en dus niet als beschikbare waarden	11.953.122 €
Over te dragen kosten	172.210 €
Verkregen opbrengsten	4.891 €
Wachtrekening	47.965 €

TOELICHTING BIJ DE BALANSRUBRIEKEN - PASSIEF

EIGEN VERMOGEN	16.762.311 €
Het eigen vermogen omvat, naast het kapitaal van 7.436.806 €, de wettelijke reserve en de overgedragen winst.	
VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN	2.440.475 €
Voorziening voor geschillen. Het betreft vooral lopende of mogelijke geschillen m.b.t. ontslagen.	1.174.756 €
Voorzieningen voor risico's en kosten	1.265.719 €
SCHULDEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR	128.920.078 €
Handelsschulden	5.856.295 €
Te betalen voorheffingen	468.225 €
Te betalen RSZ	243.751 €
Te betalen lonen	1.185 €
Voorzieningen voor vakantiegeld	1.728.352 €
Overige	925 €
Ontvangen voorschotten	120.621.345 €
Netto voorschotten 2 ^e & 3 ^e beheerscontract	107.141.878 €
5X (art. 6)	263.764 €
Andere donoren	13.215.703 €
OVERLOPENDE REKENINGEN - PASSIEF	1.289.591 €
Dit bedrag bestaat uit verschillende kosten die in 2010 moeten worden opgenomen, en opbrengsten die moeten worden overgedragen naar 2011.	

TOELICHTING BIJ DE BUITEN BALANSRUBRIEKEN

ZAKELIJKE ZEKERHEDEN GESTELD OP EIGEN ACTIVA

Bankgaranties ten voordele van BTC	249.152 €
Per 31.12.2010 staan er voor 249.152 € aan garanties open bij de Deposito- en Consignatiekas en bij diverse andere banken ten voordele van BTC, die de goede uitoefening waarborgen van de diensten door derden geleverd.	
Bankgaranties	611.333 €
In het kader van de uitoefening van de prestaties in het buitenland biedt Deutsche Bank aan de partners van BTC een garantie voor het goede verloop van de werken.	
Per 31.12.2010 zijn er nog 2 projecten waarvoor de partner zo een bankgarantie heeft gevraagd.	

GOEDEREN EN WAARDEN VAN DERDEN GEHOUDEN DOOR DE ONDERNEMING

De saldo's van de financiële rekeningen in medebeheer (saldo van de crediteringen door de Belgische staat en de uitgaven van de samenwerkingsprestaties) behoren BTC niet toe; zij worden dan ook bij het afsluiten van het boekjaar buiten de balans gebracht.

Per 31.12.2010 bedraagt het totaal bedrag aan liquide middelen op deze rekeningen in medebeheer 27.197.891 EUR.

BELANGRIJKE VERPLICHTING TOT AANKOOP VAN DEVIEZEN

Met Deutsche Bank is een 'Foreign Exchange Rate'-contract gesloten voor de semestriële betaling van de huur voor het gebouw van de vertegenwoordiging in de Democratische Republiek Congo.

Voor 2010, 2011 en 2012 wordt zo een vaste koers afgesproken waartegen BTC US-dollars zal kopen om de huur te betalen.

TOELICHTING BIJ DE RESULTATENREKENING

De resultatenrekening wordt herwerkt conform de bepalingen van het derde beheerscontract.

De activiteiten voor prestaties worden onderverdeeld volgens artikel 5, artikel 6, artikel 7 (activiteiten voor derden) en sinds 2006 artikel 9 (Juniorprogramma).

Zowel de kosten voor de prestaties als de beheerskosten worden verdeeld overeenkomstig deze vier 'departement'-codes.

Activiteiten (direct bilateraal)	Regie	Medebeheer	Subtotaal
Ontvangen voorschot 3 ^e beheerscontract 2010			210.000.000
Werkelijke omzet	-119.142.585	-96.771.841	-215.914.426
Management fee			-
Forfait			-
Winst			-1.875.007
Omzet NBB	-119.142.585	-96.771.841	-217.789.433
Annulatie uitgaven medebeheer		+96.771.841	+96.771.841
Crediteringen medebeheer		-94.290.261	-94.290.261
Omzet DGD	-119.142.585	-94.290.261	-215.307.853
Kosten	119.142.585	96.771.841	215.914.426

Activiteiten (direct bilateraal)	Art. 5	Art. 6	Art.7	Art. 9	2010
Ontvangen voorschot 3 ^e beheerscontract 2010	-210.000.000				
TOTAAL	-210.000.000				
Werkelijke omzet	-215.914.426	-10.684.570	-21.952.976	-3.008.664	-251.560.636
Management fee			-1.085.460		-1.085.460
Forfait			-34.800		-34.800
Winst	-1.875.007	-47.817			-1.922.824
Omzet NBB	-217.789.433	-10.732.387	-23.073.236	-3.008.664	-254.603.720
Annulatie uitgaven medebeheer	96.771.841				
Crediteringen medebeheer	-94.290.261				
Omzet DGD	-215.307.853				
Kosten	215.914.426	10.684.570	21.952.976	3.008.664	251.560.636
Resultaat prestaties	-1.875.007	-47.817	-1.120.260	-	-3.043.084

De finale afrekening met DGD vermeldt een financieringsoverschot van 21.051.473 EUR. Dat bedrag zal in mindering van de eerstvolgende trimestriële schijf voor operationele kosten verrekend worden.

Projecten met een Deutsche-Bankrekening ontvangen een deel van de centraal gegenereerde intresten (door een pooling van alle Deutsche-Bankrekeningen). De vergoeding van de projecten is gelijk aan EONIA min 125 basispunten. Door de wereldwijde crisis is deze vergoeding in 2010 beneden nul gebleven en wordt ze teruggebracht tot 0. In 2010 is er bijgevolg geen vergoeding toegekend.

Beheer – Art.5	Kosten plaatselijke vertegenwoordigingen	Kosten zetel	Subtotaal
Subsidies DGD / BA 54 10 31 22			-21.012.000
Subsidies DGD / mandaat commissarissen			-463.411
Subsidies DGD / mandaat commissarissen correctie 2009			115.947
Subsidies DGD – Noodhulp / Budgethulp / Transit			-111.621
Totaal subsidies			-21.471.085
Diverse goederen en diensten	4.439.859	2.273.426	6.713.285
Personeelskosten	4.763.529	10.048.698	14.812.227
Afschrijvingen en provisies	351.916	236.663	588.579
Andere bedrijfskosten	3.648	193.546	197.194
Financiële kosten	66.748	315.175	381.923
Uitzonderlijke kosten	9.741	9.380	19.121
Financiële opbrengsten	-36.374	-17.056	-53.430
Uitzonderlijke opbrengsten	-96.012	-	-96.012
Annulatie Mark-ups	-464	-112.314	-112.778
Resultaat m.b.t. beheer			979.024

Beheer	Art. 5	Art. 6	Art. 7	Art. 9	2010
Subsidies DGD	-21.012.000				
Subsidies DGD / mandaat commissarissen	-463.411				
Subsidies DGD / mandaat commissarissen	115.947				
Subsidie gedelegeerde samenwerking	-111.621				
Totaal subsidies	-21.471.085	-950.873	-	-361.040	-22.782.998
Diverse goederen en diensten	6.713.285	978.294	81.932	370.248	8.143.759
Personeelskosten	14.812.227	20.069	570.458	-9.128	15.393.626
Afschrijvingen en provisies	588.579	-	300.054	-	888.633
Andere bedrijfskosten	197.194	-	-34	-	197.160
Financiële kosten	381.923	-	3.146	-	385.069
Uitzonderlijke kosten	19.121	-	61.440	-	80.561
Financiële opbrengsten	-53.430	-	-281	-	-53.711
Uitzonderlijke opbrengsten	-96.012	-	-1.000	-	-97.012
Annulatie Mark-ups	-112.778	-	-792	-80	-113.650
Resultaat m.b.t. beheer	979.024	47.490	1.014.923	0	2.041.437
Resultaat m.b.t. prestaties	-1.875.007	-47.817	-1.120.261	-	-3.043.085
Resultaat buiten beheer en prestaties	-975.991		219		-975.772
Resultaat op de winst	1.602.105				1.602.105
Resultaat boekjaar 2010	-269.869	-327	-105.119	-	-375.315

TOELICHTING CONFORM ART. 661, 6° VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN

Toelichting bij de investeringen

De belangrijkste investeringen van 2010 betreffen de aankoop van rollend materieel, informatica- en kantooruitrusting en hebben enkel betrekking op de zetel en de plaatselijke BTC-vertegenwoordigingen.

De vaste activa die in het kader van samenwerkingsprestaties worden gerealiseerd, worden onmiddellijk bij hun realisatie volledig ten laste genomen daar deze activa bij het afsluiten van een samenwerkingsprestatie aan het partnerland worden overgedragen.

Toelichting bij de werkingskosten

Na overleg tussen DGD en BTC is overeengekomen dat de volgende boekingswijzen consequent worden toegepast:

- kosten op de rekening 660001: niet-factureerbare, geweigerde kosten, worden in aanrekening gebracht met de 'winsten of instrestopbrengsten';
- wisselkoersverschillen op de rekening 655000, deze worden in de cashrapportering op jaarbasis niet als beheerskosten weergegeven;
- alle bankinstresten van BTC-rekeningen zijn niet-aanrekenbaar in de bepaling van de beheerskosten.

De gebudgetteerde financiering van de beheerskosten van BTC betreffende art. 5 bedraagt voor 2010 21.522.000 €; er werd voor 22.147.361 € effectief uitgegeven. Het tekort wordt deels gefinancierd met het resultaat buiten beheerskosten en deels op de winst van voorgaande jaren, goedgekeurd door de Algemene Vergadering.

De beheerskosten met betrekking tot de landenkantoren vertegenwoordigen ongeveer 35,5% van de totale kosten (43,9% in 2009).

Toelichting bij de bezoldigingen

Op 31 december 2010 werkten er 456 mensen bij BTC, van wie 202 op de zetel en 254 in het buitenland (resp. 191 en 232 in 2009).

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN NA HET EINDE VAN HET BOEKJAAR

Er zijn geen gebeurtenissen die een invloed hebben.

INLICHTINGEN OVER DE OMSTANDIGHEDEN DIE DE ONTWIKKELING VAN DE VENNOOTSCHAP AANMERKELIJK KUNNEN BEÏNVLOEDEN

Er zijn geen omstandigheden die de ontwikkeling van de vennootschap aanmerkelijk kunnen beïnvloeden.

ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Op het gebied van onderzoek en ontwikkeling werden in het voorbije boekjaar geen activiteiten uitgevoerd.

HET BESTAAN VAN BIJKANTOREN VAN DE VENNOOTSCHAP

Niet van toepassing voor BTC.

VERKRIJGING VAN EIGEN AANDELEN

Niet van toepassing voor BTC.

KAPITAALSVERHOOGINGEN

Er vonden geen kapitaalsverhogingen plaats tijdens het afgelopen boekjaar.

VARIA

Op verzoek van de minister werd door een derde bedrijfsrevisor een algemene audit uitgevoerd met betrekking tot de organisatie van de activiteiten in de Democratische Republiek Congo voor een bedrag van 40.800 €, aangerekend door BTC op de budgetlijn van het College van Commissarissen en binnen het algemene budget.

AUDITCOMITÉ

BTC neemt akte van het feit dat ze verantwoording zal moeten voorleggen van de onafhankelijkheid en deskundigheid inzake boekhouding en audit van minstens één lid van het auditcomité.

MEDEDELING NOPENS HET GEBRUIK DOOR DE VENNOOTSCHAP VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN, VOOR ZOVER ZULKS VAN BETEKENIS IS VOOR DE BEOORDELING VAN HAAR ACTIVA, PASSIVA, FINANCIËLE POSITIE EN RESULTAAT

BTC heeft in 2010 voor het eerst gebruik gemaakt van 'Foreign Exchange Rate'-contracten voor het nakomen van de betaling van de huurcontracten in Congo en Tanzania.

MEDEDELING NOPENS DE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

BTC communiceert transparant over fraude en corruptie omdat communicatie een belangrijk wapen is in de strijd tegen fraude en corruptie.

Ondanks het feit dat de preventieve interne controlemaatregelen worden opgevoerd, verwacht BTC dat er nog fraude aan het licht zal komen. Enerzijds omdat

de detectiesystemen versterkt zijn, en anderzijds omdat er almaar meer projecten zijn waarbij de partner zelf verantwoordelijk is voor bestedingen en waarbij nationale systemen worden gebruikt.

BTC vraagt ook specifiek aandacht voor het gebruik van steekpenningen in ruil voor een bevoorrechte toegang tot overheidsopdrachten, om vrijstelling te verkrijgen voor de toepassing van richtlijnen of reglementen, of nog om toestemmingen te verkrijgen. Ook de mentaliteit waarbij verdachtmakingen omtrent dergelijke praktijken worden rondgestrooid, vraagt bijzondere aandacht.

Het afgelopen jaar zijn dergelijke praktijken vaker opgedoken in de Democratische Republiek Congo, en dat kan gevolgen hebben voor de toekomstige werking van BTC.

Om meer interne controlesystemen op te zetten zijn meer werkmiddelen nodig. Het uitwerken en toepassen van een sanctioneel beleid, het opvolgen van strafrechtelijke dossiers, 'value for money' audits maar ook forensische audits doen de kosten immers oplopen.

Voorts is er een conflict tussen de wereld die zweert bij nultolerantie en de wereld die daar cultuurmatig andere waarden over hanteert. Het is niet ondenkbaar dat de uitvoering van projecten daardoor beïnvloed wordt en dat sommige projecten op een bepaald ogenblik zelfs zullen moeten worden stopgezet. De onderstaande tabel geeft een evaluatie van de risico-omgeving van BTC.

INHERENT RISICONIVEAU	ALG	BDI	BEN	BOL	ECU	MLI	MOR	MOZ	NER	PER	PZA	RDC	RWA	SAF	SEN	TAN	UGA	VIE
Specifieke risico-elementen																		
Politieke stabiliteit	2	3	2	2	2	2	2	2	1	2	4	3	2	1	2	1	2	2
Veiligheidssituatie	3	2	2	2	2	3	1	2	4	1	3	4	2	2	1	2	2	1
Overheidsdiensten en instellingen	2	4	3	3	3	3	2	3	3	2	3	4	3	2	3	3	3	3
Fraude en corruptie	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	2	3	3	3	3
Beschikbaarheid van competent personeel	2	4	2	2	3	3	2	2	4	2	2	2	4	2	2	3	2	3
Capaciteit van de lokale private sector	2	3	3	2	2	3	2	3	4	2	3	3	4	1	1	3	2	2
Infrastructuur	2	3	3	2	1	2	1	3	2	2	2	4	3	1	2	3	2	2
Risico's verbonden aan het samenwerkingsprogramma																		
Capaciteit van de lokale partnerinstellingen	2	4	3	3	2	2	2	3	4	3	3	4	3	2	2	3	3	2
Afstand en geografische spreiding	4	4	3	3	1	4	4	3	2	4	2	4	1	3	2	4	3	3
Complexiteit	2	4	3	3	3	3	3	2	2	2	3	4	4	3	2	4	1	4
Sectorale spreiding	4	4	2	2	1	2	2	3	3	1	1	4	3	1	2	4	1	3

1 : risico = laag | 2 : risico = aanwezig | 3 : risico = aanzienlijk | 4 : risico = hoog

In de praktijk bevindt BTC zich als ontwikkelingsagentschap vaak in een onmogelijk spanningsveld. Enerzijds wordt het agentschap gevraagd om risicovolle projecten in risicovolle omgevingen uit te voeren, en anderzijds zijn er de controleorganen die, om begrijpelijke redenen, een lage risicoaanvaardingsgraad hebben.

Daarom is het belangrijk om transparant met onze stakeholders te communiceren over de blootstelling aan risico's. De identificatie van inherente risico's en een open communicatie moeten een integraal onderdeel vormen van het risicobeheer van BTC.

De Belgische ontwikkelingssamenwerking in het algemeen en BTC in het bijzonder zijn erg blootgesteld aan externe risico's. Congo en Burundi, die samen meer dan een derde van de bestedingen vertegenwoordigen, worden gekenmerkt door een zeer hoge risicograad. Ook in vele andere partnerlanden zijn de risico's groot, zowel wat de landspecifieke elementen betreft als de elementen van het samenwerkingsprogramma.

In alle landen, behalve Zuid-Afrika, zijn de risico's op fraude en corruptie hoog tot zeer hoog. Dat vereist specifieke acties, maar in een dergelijke context is het nooit mogelijk om fraude en corruptie helemaal uit te sluiten.

Elk jaar stelt BTC een lijst op van de fraudegevallen in de projecten. Al deze fraudegevallen worden nauwgezet behandeld en opgevolgd, en leiden tot een concreet actieplan.

Van de 12 gevallen die in 2009 zijn opgetekend, is één nog in behandeling. In bijna alle gevallen waar het mogelijk was (7 van de 12) hebben de getroffen maatregelen geleid tot ontslagen of personeelswijzigingen (bij de partners). In 2 gevallen van fraude met brandstof werden de verduisterde bedragen volledig terugbetaald.

FRAUDEGEVALLEN IN 2010

- Onregelmatigheden bij overheidsopdrachten voor bouwwerken en bij het storten van premies aan magistraten. Als gevolg werd een fraude-audit uitgevoerd en werd een klacht ingediend bij het gerecht (Dem.Rep. Congo).

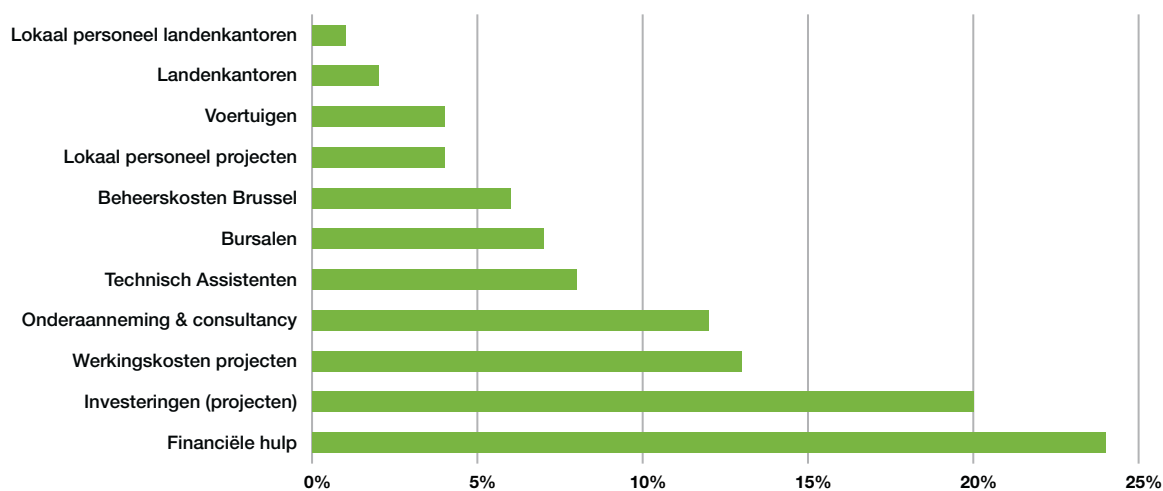
- Verduistering van microkredietfondsen aan het eind van een project. Zowel bij BTC als bij de partner zijn maatregelen getroffen. Een deel van het geld is al gerecupereerd; de zaak loopt (Niger).
- In een vals microproject is een eerste betaalde schijf verloren gegaan. Dat heeft geleid tot de opschorting van het programma en de herziening van het selectieproces van de microprojecten (Rwanda).
- Een vervalste pro-formafactuur, met overwaardering van de geschatte prijs, heeft geleid tot het ontslag van een logistiek medewerker (Dem.Rep. Congo).
- Vervalsing van de handtekening op een bankdocument door een dienstverlener heeft geleid tot gerechtelijke procedures tegen deze dienstverlener (Benin).

Naast deze fraudegevallen waren er in 2010 nog een aantal verdachte gebeurtenissen of mogelijke belangenconflicten. In één geval heeft het onderzoek geen fraude aan het licht gebracht, in andere gevallen loopt het onderzoek nog.

MEDEDELING NOPENS DE VOORUITZICHTEN

In 2011 gaat de aandacht naar de voorbereiding van een nieuwe beheersovereenkomst voor vijf jaar. Aangezien talrijke factoren in de internationale context ingrijpend veranderen, zijn er ook nieuwe modaliteiten die voor BTC belangrijk zijn.

De organisatiestructuur van BTC wijzigt.

KOSTENSTRUCTUUR BTC 2010**KOSTENSTRUCTUUR VAN DE 3 GROOTSTE LANDENKANTOREN**

	DR Congo	Rwanda	Burundi
Investerings	1%	6%	4%
Personeelskosten	80%	83%	84%
Werkingskosten	19%	11%	12%

GRI-OVERZICHT

Strategie en analyse		
1.1	Verklaring van de voorzitter	5
Organisatieprofiel		
2.1	Naam van de organisatie	7
2.2	Producten en diensten	7
2.3	Operationele structuur	9, 10
2.4	Locatie hoofdkantoor	Cover 4
2.5	Landen en vestigingen	10
2.6	Eigendomsstructuur en rechtsvorm	7
2.7	Markten	7, 11
2.8	Omvang van de organisatie	Cover 2, 50, 51
2.9	Significante organisatorische wijzigingen	8, 9
2.10	Onderscheidingen	14, 35
Verslagparameters		
3.1	Verslagperiode	63
3.2	Voorgaand verslag	63
3.3	Verslaggevingscyclus	63
3.4	Contactgegevens	Cover 3
3.5	Proces voor het bepalen van de inhoud van het verslag	11, 63
3.6	Afbakening van het verslag	63
3.7	Beperkingen reikwijdte	63
3.8	Basis voor verslaggeving over samenwerkingsverbanden	9, 10
3.10	Heroriëntatie	10, 63
3.11	Veranderingen in verslaggeving	36
3.12	GRI-overzicht	60-62
3.13	Beleid externe verificatie	NR
Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid		
4.1	Bestuursstructuur	9
4.2	Voorzitter hoogste bestuurs-orgaan	7
4.3	Onafhankelijke leden	7
4.4	Mechanismen aandeelhouders & medewerkers	7, 45
4.8	Missie- of beginselverklaring	7
4.14	Belanghebbenden	11
4.15	Inventarisatie en selectie belanghebbenden	11
4.16	Benadering betrekken van belanghebbenden	11
Managementbenadering en indicatoren		
Economische indicatoren		
EC 1	Directe economische waarden	50, 51
EC 2	Financiële implicaties klimaat-verandering	GG
EC 3	Dekking verplichtingen uitkeringenplan	40
EC 4	Overheidssteun	54, 55
EC 5	<i>Verhouding startloon en lokaal minimumloon</i>	40, 41
EC 6	Lokale leveranciers	GG
EC 7	Lokale personeelswerving	41
EC 8	Investeringen infrastructuur	56
Milieu-indicatoren		
EN 1	Verbruik materialen	NR
EN 2	Recycling materialen	NR
EN 3	Direct energieverbruik	36, 37
EN 4	Indirect energieverbruik	36, 37
EN 5	<i>Energiebesparing door efficiëntieverbeteringen</i>	36, 37
EN 6	<i>Initiatieven duurzame energie</i>	36, 37
EN 7	<i>Initiatieven ter verlaging indirect verbruik</i>	36, 37
EN 8	Totaal waterverbruik	36

EN 11	Eigen grond in beschermde gebieden	NR
EN 12	Effecten op biodiversiteit	NR
EN 16	Directe & indirecte uitstoot broeikasgassen	Cover 2
EN 17	Andere relevante broeikasgassen	NR
EN 18	<i>Initiatieven om uitstoot te verminderen</i>	37
EN 19	Uitstoot ozonafbrekende stoffen	NR
EN 20	Uitstoot NO, SO en andere	NR
EN 21	Waterafvoer	NR
EN 22	Afval	www
EN 23	Lozingen	NR
EN 26	Initiatieven om milieueffecten te compenseren	37
EN 27	Ingezamelde verpakking van verkochte producten	NR
EN 28	Significante milieuboetes	Geen
EN 29	<i>Milieueffecten verkeer en vervoer</i>	37
EN 30	<i>Investerings milieubescherming</i>	37
Sociale indicatoren		
Arbeidsomstandigheden		
LA 1	Personeelsbestand	39
LA 2	Personeelsverloop	42, 43
LA 3	<i>Voordelen voltijdse medewerkers</i>	40, 41
LA 4	CAO	39
LA 5	Minimale opzegtermijnen	39
LA 6	<i>Personeelsvertegenwoordiging in arbo-commissies</i>	45
LA 7	Verzuim	43
LA 8	Risicobeheersing ernstige ziekten	16, 40, 41

LA 9	<i>Gezondheid en veiligheid</i>	39
LA 10	Uren opleiding	44
LA 11	<i>Competentiemanagement en levenslang leren</i>	43, 44
LA 12	<i>Prestatie- en loopbaanontwikkeling</i>	44
LA 13	Samenstelling bestuurslichamen – diversiteit	7, 8, 40
LA 14	Verhouding lonen tussen mannen en vrouwen	40, 41
Mensenrechten		
HR 1	Clausules mensenrechten in investeringsovereenkomsten	18
HR 2	Toetsing mensenrechten bij leveranciers	18
HR 3	<i>Personeelstraining mensenrechten</i>	GG
HR 4	Gevallen van discriminatie	Geen
HR 5	Vrijheid van vereniging en collectieve onderhandelingen	18
HR 6	Kinderarbeid	18
HR 7	Gedwongen arbeid	18
HR 8	<i>Veiligheid</i>	NR
HR 9	<i>Rechten van inheemse bevolking</i>	NR
Maatschappelijke indicatoren		
SO 1	Effecten op gemeenschappen	41
SO 2	Eenheden geanalyseerd op corruptiegerelateerde risico's	57
SO 3	Personeelstraining anticorruptie	15
SO 4	Maatregelen tegen corruptie	14, 15, 56-58
SO 5	Standpunten publiek beleid	NR
SO 6	<i>Giften aan politieke partijen</i>	NR
SO 7	<i>Rechtszaken concurrentiebedreigend gedrag</i>	Geen
SO 8	Boetes en sancties	Geen

Productverantwoordelijkheid		
PR 1	Levensduur producten	NR
PR 2	<i>Verbetering gezondheid en veiligheid van producten</i>	NR
PR 3	Productinformatie	NR
PR 4	<i>Niet-naleving productinformatie</i>	NR
PR 5	<i>Klanttevredenheid</i>	NR
PR 6	Naleving van wetten op reclame, promotie en sponsoring	NR
PR 7	<i>Niet-naleving van wetten op reclame</i>	NR
PR 8	<i>Klachten op inbreuk op privacy</i>	NR
PR 9	Boetes	NR
Sector supplement Public agencies		
PA 1	Relatie met andere overheidsdiensten	7, 13
PA 2	BTC-definitie van duurzame ontwikkeling	www
PA 3	Voor welke aspecten heeft BTC een DO-beleid	www
PA 4	Doelstellingen voor elk DO-beleid	www
PA 5	Processen om PA3 en PA4 te bepalen	www
PA 6	Implementatie, resultaten, streefcijfers, vooruitgang voor iedere doelstelling	www
PA 7	Rol en betrokkenheid van de stakeholders	11
PA 8	Bruto-uitgaven volgens type	51, 55
PA 9	Bruto-uitgaven volgens financiële classificatie	51, 55
PA 10	Kapitaaluitgaven	49-51
PA 11	Aankoopbeleid	18
PA 12	Economische, milieugerelateerde en sociale criteria voor uitgaven	18

PA 13	Verband tussen aankoopbeleid en beleidsprioriteiten	18
PA 14	Aandeel aankopen dat vrijwillig geregistreerd is met duurzaamheidslabels	GG
Administratieve efficiëntie		8

Niet-kernindicatoren zijn cursief gedrukt

NR: niet relevant

GG: geen gegevens

www: cfr. www.btcctb.org >> Over BTC >> MVO

OVER DIT VERSLAG

Dit jaarverslag omvat het kalenderjaar 2010; het is het derde duurzaamheidsverslag van BTC.

Dit jaarverslag is enigszins anders opgebouwd dan dat van vorig jaar. Het bestuurlijk verslag (hoofdstuk 1) is uitgebreid met de strategische en transversale thema's (zoals partnerships, integriteitsbeheer, hiv/aids enz), die in het procesmodel van BTC de kernactiviteiten ondersteunen. Het verslag over het sociale oogmerk (hoofdstuk 2) is het eigenlijke activiteitenverslag, waar de kernactiviteiten van BTC in het Zuiden én het Noorden aan bod komen. Het milieuverslag en het sociaal verslag zijn opgenomen in afzonderlijke hoofdstukken (respectievelijk 3 en 4). Op die manier krijgen 'Planet' en 'People' de aandacht die ze verdienen in het kader van de duurzaamheidsverslaggeving volgens internationale normen. Hoofdstuk 5 ten slotte omvat het financiële verslag.

REIKWIJDE

De financiële rapportering betreft alle activiteiten van BTC (hoofdzetel, landenkantoren en projecten). De sociale aspecten betreffen de hoofdzetel en de landenkantoren, tenzij anders vermeld. In het sociaal verslag zijn bijvoorbeeld ook gegevens opgenomen over de expats (technisch assistenten) in de projecten omdat dat relevante informatie is over BTC in het algemeen. De milieugerelateerde aspecten van dit duurzaamheidsverslag betreffen hoofdzakelijk de zetel in Brussel.

Over de duurzaamheidsaspecten van de ontwikkelingsprojecten in het buitenland wordt in dit verslag niet gerapporteerd omdat de projecten hun eigen overleg- en beheersstructuren hebben, specifieke (duurzame) doelstellingen nastreven en een bijzondere monitoring- en evaluatiecyclus doorlopen. De doelstellingen, verwachte resultaten, activiteiten en middelen worden per project uitvoerig in technische en financiële dossiers beschreven. Bovendien biedt de projectenportefeuille van BTC geen goede vergelijkingsbasis over meerdere jaren, aangezien ieder jaar projecten worden afgesloten en er nieuwe bijkomen. Voor een volledig overzicht van de projecten verwijzen we naar de website btcctb.org.

CASESTUDY'S

Wél nemen we in dit verslag vier casestudy's van specifieke projecten op, respectievelijk uit Peru, Oeganda, Benin en Rwanda. Met deze selectie willen we zo concreet mogelijk illustreren wat de projecten echt betekenen voor de begunstigden. Bij iedere casestudy horen ook gefilmd interviews, die op de website van BTC te bekijken zijn.

GLOBAL REPORTING INITIATIVE (GRI)

Voor de duurzaamheidsverslaggeving wordt gebruik gemaakt van de G3-richtlijnen van oktober 2006 van het Global Reporting Initiative. Deze standaardrichtlijnen worden aangevuld met het sectorsupplement voor openbare agentschappen, versie 1.0 van maart 2005. Door deze richtlijnen te gebruiken, streeft BTC naar een hoge mate van vergelijkbaarheid tussen zijn verslag en dat van andere organisaties die GRI volgen. Met dit duurzaamheidsverslag rapporteert BTC volgens GRI-toepassingsniveau C.

In de GRI-index op pagina's 60-62 zijn de GRI-indicatoren opgenomen. De index verwijst naar de plaats in het verslag waar de informatie te vinden is. Prioriteit wordt gegeven aan de kernindicatoren, aangevuld met een aantal niet-kernindicatoren die voor BTC als relevant worden beschouwd.

Niet-relevante kernindicatoren zijn aangeduid met de letters NR. De relevantie zal ieder jaar opnieuw worden geëvalueerd. Voor een aantal indicatoren zijn nog geen gegevens beschikbaar. Naarmate de managementprocessen van BTC volledig beschreven en operationeel worden, zullen meer indicatoren in het verslag worden opgenomen. BTC wil die ambitie uiterlijk in zijn jaarverslag 2011 waarmaken.

www.globalreporting.org

Statement GRI Application Level Check

GRI hereby states that **Belgian Development Agency BTC** has presented its report "Annual Report 2010" to GRI's Report Services which have concluded that the report fulfills the requirement of Application Level C.

GRI Application Levels communicate the extent to which the content of the G3 Guidelines has been used in the submitted sustainability reporting. The Check confirms that the required set and number of disclosures for that Application Level have been addressed in the reporting and that the GRI Content Index demonstrates a valid representation of the required disclosures, as described in the GRI G3 Guidelines.

Application Levels do not provide an opinion on the sustainability performance of the reporter nor the quality of the information in the report.

Amsterdam, 16 June 2011

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Nelmara Arbex".

Nelmara Arbex
Deputy Chief Executive
Global Reporting Initiative

The Global Reporting Initiative (GRI) is a network-based organization that has pioneered the development of the world's most widely used sustainability reporting framework and is committed to its continuous improvement and application worldwide. The GRI Guidelines set out the principles and indicators that organizations can use to measure and report their economic, environmental, and social performance. www.globalreporting.org

Disclaimer: Where the relevant sustainability reporting includes external links, including to audio visual material, this statement only concerns material submitted to GRI at the time of the Check on 6 June 2011. GRI explicitly excludes the statement being applied to any later changes to such material.

COLOFON

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Carl Michiels

COÖRDINATIE

Guido Couck

DRUK

www.artoos.be

FOTO COVER

© BTC / Dieter Telemans

Deze publicatie kan gedownload worden op:
www.btcctb.org

Meer informatie over dit verslag is verkrijgbaar bij:

Guido Couck
Dienst Communicatie
Tel. +32 (0)2 505 37 01
guido.couck@btcctb.org

Uw mening interesseert ons !

Wij kijken graag uit naar uw opmerkingen en suggesties om ons jaarverslag te verbeteren.
Bezorg ons uw reactie per brief of per e-mail, ter attentie van Guido Couck, BTC, Hoogstraat 147,
1000 Brussel.

© BTC, Belgisch ontwikkelingsagentschap, juni 2011.

Reproductie van deze publicatie is toegestaan mits bronvermelding.

Uitgegeven in het Frans onder de titel 'Rapport annuel 2010' en in het Engels onder de titel
'Annual Report 2010'.

Deze publicatie is gedrukt op 60% gerecycleerd FSC-papier met plantaardige inkt.

BUILDING A FAIR WORLD

**BTC
BELGISCH
ONTWIKKELINGSAGENTSCHAP**

**HOOGSTRAAT 147
1000 BRUSSEL
T +32 (0)2 505 37 00
F +32 (0)2 502 98 62
INFO@BTCCTB.ORG
WWW.BTCCTB.ORG**

**DE BELGISCHE
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING .be**